

Anàlisi i proposta de renovació de la web dels Estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC

Josep Mourelle Vázquez

Treball de Fi de Carrera

Tutor: Cèsar Carreras Monfort

Consultora: Begonya Enguix Grau

Índex

1.	Introducció.....	3
2.	Temporalització i metodologia de treball.....	4
3.	Requisits d'usabilitat del web.....	8
4.	Avaluació de l'estat actual del web dels estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC.....	25
4.1.	Anàlisi de l'estructura actual del web.....	25
4.2.	Anàlisi formal del web.....	32
4.3.	Anàlisi dels resultats del qüestionari sobre el web.....	42
4.4.	Anàlisi comparativa amb webs similars d'Universitats europees i americanes.....	48
5.	Proposta de nova web dels Estudis d'Humanitats i Filologia.....	52
6.	Bibliografia.....	64
	ANNEX I: Qüestionari per a l'anàlisi del web.....	66
	ANNEX II: Qüestionari per a l'anàlisi del web dels Estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC (http://www.uoc.edu/humfil/).....	72
	ANNEX III: Taula comparativa webs universitats.....	75
	ANNEX IV: Exemple de pàgina principal del web.....	77

1. Introducció.

Aquest treball té com a finalitat, per una banda, col·laborar en la determinació de les mancances, tant de disseny com de contingut, que presenta actualment el web dels estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC, i, per l'altra, fer una proposta de nou disseny, que inclogui la reestructuració dels continguts.

L'espai web dels estudis, malgrat que les estadístiques indiquen que manté un bon nivell de visites (o precisament per aquest motiu), necessita una doble reforma que el permetin continuar amb el desenvolupament de les seves funcions com a recurs de difusió d'informació relativa als estudis i com a recurs didàctic al servei de tothom que hi estigui interessat.

Per una banda, cal redissenyar el web, fent servir un estil més modern, amb l'ús d'aplicacions hipermèdia.

Per l'altra, convé posar al dia els continguts, ja que hi ha dades que s'han quedat molt desfasades i notícies que, amb el pas del temps, perden tot interès i, per tant, cal disposar els mecanismes adients per a la renovació constant dels continguts, especialment espais com els de notícies, agenda cultural i similars.

El principal objectiu que es planteja amb aquesta pràctica és aconseguir determinar quines millores caldria fer en el web perquè fos més atractiu i útil.

Per aconseguir-ho caldria detectar quins continguts són adequats, quins caldria millorar o actualitzar i quins podrien desaparèixer. També s'han de trobar els aspectes tècnics que siguin susceptibles de millora, per poder redissenyar l'espai amb un format més actual.

Com a punt de partida era fonamental realitzar una anàlisi de l'estat actual del web dels Estudis per conèixer quins són els seus punts febles actualment.

Aquesta anàlisi serà instrumentada en tres direccions: per una banda, la realització d'un qüestionari sobre l'estat del web que aplicaré mitjançant una avaluació personal, especialment pel que fa als aspectes formals; per una altra banda, la realització d'un altre qüestionari sobre el contingut del web, dirigit als seus usuaris, estudiants i consultors, que ens ha d'aportar una valoració més objectiva sobre els aspectes de contingut del web; i, finalment, la comparació amb altres webs universitaris d'arreu del món similars al dels estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC, per tal d'aportar nous conceptes o millores en els ja existents.

En base a la informació obtinguda mitjançant aquesta anàlisi es proposa un nou disseny de la pàgina web dels estudis, de manera que es pugui millorar la seva funcionalitat, augmentant la seva capacitat d'atreure usuaris, principalment els estudiants d'humanitats i de filologia de la UOC.

Com a pas previ a l'anàlisi i per tal d'adquirir els coneixements necessaris per a l'execució d'aquest tipus d'activitats, s'ha fet imprescindible fer una recerca en l'àmbit del disseny de pàgines web.

El resultat d'aquesta recerca es reflecteix en l'apartat 3, anomenat 'Requisits d'usabilitat del web', que intenta ser una síntesi de la documentació consultada (tant en paper com en format web) sobre usabilitat i disseny de llocs web.

2. Temporalització i metodologia de treball

El treball s'ha dut a terme en tres fases diferenciades: una primera fase de recerca, una posterior d'anàlisi i d'avaluació del web i una última fase d'elaboració de la proposta de la seva renovació i de concreció de la memòria final.

a) Fase de recerca

Aquesta primera fase s'ha desenvolupat en el període que va des d'abril a octubre del 2002. En aquesta fase s'ha procedit a la consulta i el buidatge de fonts bibliogràfiques, fent una cerca sistemàtica de documentació en suport web relacionats amb el tema, a partir dels quals s'ha elaborat una bibliografia inicial. També s'ha fet recerca sobre temes relacionats, tals com criteris d'avaluació de webs, i pautes d'usabilitat i d'accessibilitat. Posteriorment s'ha procedit a la lectura i buidatge sistemàtic de la informació, elaborant una síntesi que servís de fonament teòric a l'anàlisi posterior.

En aquesta primera fase, la principal dificultat ha estat l'esforç afegit d'haver de treballar amb una part de les fonts en idioma original (anglès).

b) Fase d'anàlisi i d'avaluació del web.

La segona fase s'ha desenvolupat en el període que va d'octubre de 2002 a abril del 2003 i ha comprès tres actuacions diferents:

- En un primer moment, s'ha confeccionat un qüestionari que, seguint uns criteris d'avaluació establerts prèviament, ens servís per a fer un diagnòstic del web, determinant els elements que s'ajusten als criteris, així com les mancances i les possibles millores a realitzar en el web.
- S'ha confeccionat un segon qüestionari destinat als usuaris del web, estudiants i consultors dels estudis d'Humanitats i Filologia bàsicament, per obtenir una avaluació el més objectiva possible dels continguts del web.
- S'ha elaborat una taula de semblances i diferències entre el web dels estudis i d'altres de similars de deu universitats triades entre les més emblemàtiques d'Europa i els Estats Units, per intentar fer aportacions en el disseny d'una nova proposta.

I. Qüestionari d'avaluació del web.

L'anàlisi del web s'ha dividit en dues parts: per una banda, calia valorar l'estructura actual per tal de comprovar la seva correcció, i, per l'altra, s'havien d'aplicar al web les conclusions de la recerca de la primera fase, mitjançant una anàlisi vertebrada entorn a tres grans eixos: els aspectes de contingut, els aspectes formals i els aspectes de navegació¹.

1. Aspectes de contingut	2. Aspectes formals	3. Aspectes de navegació
a. Autoria i responsabilitat	a. Composició	a. Organització interna
b. Riquesa de la informació	b. Tipografia	b. Ajudes a l'usuari
c. Redacció	c. Color	c. Eines de cerca
d. Actualitat	d. Imatges, gràfics i arxius de so i vídeo	d. Requeriments tecnològics
	e. Accessibilitat	e. Interactivitat

¹ Aquesta classificació està basada en la que va fer servir Laura Solanilla Demestre en el seu TFC (Solanilla, 2001).

Un cop establerts els criteris d'anàlisi, s'ha elaborat un qüestionari², amb preguntes de resposta *si/no*, per tal de comprovar si el web els complia i obtenir així aquesta primera part de la diagnosi.

El qüestionari ha estat aplicat al web dels estudis entre el novembre i del desembre de 2002, mitjançant la visita de totes les pàgines del web i la comprovació dels enllaços que s'hi ubiquen.

II. Qüestionari sobre el contingut per als usuaris.

Un altre aspecte realment important a l'hora de valorar el web són els seus continguts. Per això i amb la finalitat d'aconseguir unes conclusions més properes a l'opinió dels usuaris del web, he elaborat un segon qüestionari que intenta recollir la seva valoració sobre la validesa dels continguts del web.

Aquest segon qüestionari³ ha estat elaborat durant el període que va de febrer a març de 2003. L'he confeccionat en base a 20 preguntes de resposta tancada, però, que, alhora ofereix la possibilitat, en tot moment, de fer observacions personals sobre cada qüestió.

El mes d'abril, s'ha demanat d'emplenar aquest qüestionari a una mostra d'alumnes: els companys del TFC i els companys de tutoria, així com als professors d'Humanitats de la UOC, que representa un total de 154 persones entre professors i alumnes.

El qüestionari s'ha enviat per correu electrònic als tres grups en un arxiu annexat, que contenia, a més de les vint preguntes, un enllaç a la pàgina principal del web dels estudis per tal de facilitar la seva consulta, les instruccions per a emplenar-lo i per a retornar-lo un cop contestat.

Finalment, quan hem decidit que calia tancar el període de recepció de respostes, que ha durat tres setmanes, a la nostra petició de col·laboració havien respost un total de 13 persones: 7 professors i 6 alumnes. El fet que aquesta xifra no arribés al 10% de la mostra seleccionada pot ser conseqüència, entre altres motius, de la important dedicació que suposava la navegació pel web necessària per a respondre el qüestionari.

No obstant, la qualitat de les observacions fetes per bona part de les persones que han respost el qüestionari justifiquen plenament la seva elaboració, ja que, al cap i a la fi, la

² Qüestionari per a l'anàlisi del web (Annex I).

³ Qüestionari per a l'anàlisi del web dels Estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC (<http://www.uoc.edu/humfil/>) (Annex II).

finalitat de la nostra anàlisi és intentar millorar el web i, si s'aconseguís satisfer algunes de les necessitats dels usuaris, això constituiria un avanç important.

Amb les respostes he confeccionat, en un full de càlcul, una taula que em permetés visualitzar el sentit de les respostes, tant amb l'aplicació de variables (mitjanes, percentatges...), com amb representacions gràfiques d'aquests resultats.

III. Comparativa amb altres webs universitaris.

Un cop analitzat el web dels estudis per una doble via, la pròpia anàlisi i la d'altres usuaris del web, mancava per fer un tercer eix en la investigació: comparar tot allò que havíem vist en el web dels estudis amb altres webs de característiques similars.

D'aquesta manera, vaig triar deu webs de diferents països europeus i nord-americans que podem considerar importants dins de l'àmbit universitari internacional.

La principal dificultat a l'hora de fer-ne la comparació ha estat, per una banda, que hi havia webs desenvolupats en anglès, la majoria, però, també en francès i italià; i, per l'altra, que les estructures d'aquests webs eren força diferents i, per tant, de comparació molt complexa.

Durant el període que va de març a maig, vaig visitar aquests deu webs, explorant-ne totes les pàgines i prenent nota de les semblances i diferències⁴ que presentaven respecte del web dels estudis, especialment de tots aquells detalls que podem considerar importants perquè signifiquen una nota de qualitat en el disseny dels webs.

c) Proposta del nou web.

En el període final del TFC, entre abril i maig del 2003, i un cop recopilat la informació sobre els criteris d'avaluació del disseny d'un web i aplicats a l'espai dels estudis, mitjançant el qüestionari, així com analitzat el resultat del qüestionari dels usuaris i de la comparativa amb altres webs universitaris, he intentat elaborar una proposta de web, que recollís els requisits considerats fonamentals en el disseny de pàgines web.

⁴ Taula comparativa webs universitats (Annex III).

3. Requisites d'usabilitat del web.

Aquest document és el resultat del buidatge de la columna sobre usabilitat "Alertbox", que l'expert danès, resident als Estats Units, Jakob Nielsen⁵ publica quinzenalment (una àmplia selecció d'articles, des del 1996). També integra el buidatge del llibre que Nielsen va publicar el 2000, *Designing Web Usability: The Practice of Simplicity*.

Concepte d'usabilitat

Entenem per usabilitat molt més que el concepte bàsic del potencial o les possibilitats d'ús d'un producte. El concepte d'usabilitat és la mesura en què un producte pot ser usat per usuaris específics per aconseguir objectius específics amb efectivitat, eficiència i satisfacció en un context d'ús especificat.

En la seva aplicació a Internet, amb el concepte d'usabilitat volem descriure les tècniques que ajuden els éssers humans a realitzar tasques en entorns gràfics d'ordinador.

S'analitza el comportament humà per arribar a concretar els passos necessaris per a executar una tasca d'una forma senzilla i eficaç. Tasca que en l'àmbit d'Internet fa referència, bàsicament, a cerques i tractaments d'informació.

Quan i com

En el disseny de pàgines web és fonamental tenir en compte una sèrie de detalls bàsics que facilitin i potenciïn l'accés a la informació que s'hi disposa, ja que aquesta és la principal finalitat del seu ús. Aquests detalls són:

- Pel que fa a la connexió, si l'usuari habitualment es connecta amb un mòdem analògic, cal advertir-lo cada vegada que hagi de descarregar més de 50 Kb. perquè en sigui conscient del temps que li pot suposar la seva descàrrega.

⁵ Jakob Nielsen és director de Norman Nielsen Co, i havia estat cofundador, amb el Dr. Donald A. Norman, de l'empresa d'ordinadors Apple. Ha estat un distingit enginyer de Sun Microsystems fins al 1998. El Dr. Nielsen ha inventat diversos mètodes d'usabilitat, incloent l'avaluació heurística. Té la propietat de 71 patents als Estats Units, principalment sobre mitjans per fer que Internet sigui més fàcil d'utilitzar.

- Per tal que l'internauta pugui tenir informació de seguida mentre la resta de la pàgina es va descarregant, és convenient que la part superior de la pàgina tingui més aviat text que imatges.
- S'han d'utilitzar els atributs ALT per a les imatges perquè l'usuari pugui disposar d'informació que l'ajudi a decidir si li convé o no esperar a la visualització de les imatges o si pot anar a la pàgina que s'hi vincula sense necessitat d'esperar la càrrega de la imatge que representi un enllaç.
- S'han d'incloure atributs d'amplada i alçada a tots les imatges i les columnes de les taules de la pàgina per obtenir la visualització desitjada pel dissenyador.
- Les taules complexes triguen a formar-se. Val més, doncs, repartir la informació entre diferents taules (sobretot, la part superior ha de ser molt ràpida per poder donar amb celeritat una visió general del conjunt).
- Un altre aspecte molt important a l'hora d'aconseguir la confiança dels usuaris passa per deixar sempre ben clar quin ús farem de les seves dades.
- Cal distingir la usabilitat de la plantilla i la usabilitat del contingut que s'afegeix a aquesta plantilla. La usabilitat de diferents opcions de plantilles es pot comprovar amb textos que no signifiquin res: faalkj fdaskfads dd asdñlkhfda fdafdakj dkdk gfhjasfsjkl
- A vegades l'internauta puntua alt un web tot i que després no sigui capaç de completar-hi les tasques que li encomanen. Per això, és important saber tenir en compte la relativitat d'aquest tipus de valoracions.

Organització del web

Un aspecte important és evitar el frustrant símbol 'en construcció', ja que tot web està sempre en construcció, i, per tant, val més enllaçar amb una pàgina que expliqui els futurs plans del web.

Cal tenir en compte que la deficient organització del lloc derivarà en una usabilitat deficient, sobretot si el lloc va creixent.

L'organització ha de reflectir la visió que l'internauta es deu fer del web i la informació o els serveis que ofereix, i cal plantejar opcions que a l'usuari li resultin còmodes de triar i comprensibles i que, al mateix temps, donin resposta a les seves necessitats canviants.

En el cas que es facin servir petites aplicacions, *applets*, aquestes s'han d'obrir en una finestra nova, per tal d'evitar que l'usuari al tancar la finestra trenqués la ruta de navegació pel web.

Contingut

Si volem tenir un web de qualitat cal oferir informació valuosa, informació que no es trobi enlloc més i que sigui un lloc de referència per a l'usuari. En aquest sentit, un senyal de qualitat del nostre web i una deferència important per als visitants assidus és incloure un apartat de novetats que faciliti una visió ràpida de la informació que ha estat actualitzada i incorporada al web.

Un altra de les principals ajudes suplementàries és la inclusió de l'habitual secció de consultes que ens fan més sovint, que significa un considerable estalvi de temps per a l'usuari a l'hora de cerca determinada informació.

El text de benvinguda del web no hauria de ser de lectura obligada, és a dir, que caldria evitar la seva inclusió dins de la pàgina principal, la seva ubicació en una secció separada hauria de permetre l'usuari de llegir-ho o no.

El contingut s'ha d'ordenar d'una forma que permeti l'accés intuïtiu de l'usuari. Per exemple, en una pàgina principal amb moltes entrades ordenades alfabèticament, la primera lletra de cada entrada podria anar amb negreta per evidenciar-ne l'ordre alfabètic.

El contingut s'ha de planificar de manera que el web vagi incloent novetats de manera regular, per tal que ofereixi una imatge més dinàmica i pugui captar l'interès dels visitants esporàdics. D'altra banda, hi haurà dades que tenen una vida molt llarga, en aquests casos les dades d'un any poden ser un magnífic punt de contrast amb les dades actuals.

Una altra qüestió important és el fet de si s'han marcat uns objectius (difondre informació posant-la a l'abast del ciutadà, promocionar un servei, etc.) i l'esforç que s'hagi fet per aconseguir-los.

El fet de disposar un apartat de dades de l'organització facilita la difusió de la imatge corporativa i atorga un valor afegit a la informació que figura al web.

Pel que fa a la llargària de les pàgines, els tests indiquen que els usuaris acostumen a preferir les pàgines breus i la navegació senzilla. Les pàgines massa llargues aclaparen l'usuari. Hi ha webs que limiten el nombre de paraules per pàgina a 500 paraules. Les pàgines breus, a la pràctica, triguen menys a descarregar-se i no fan esperar tant l'usuari;

el deixen moure's per la informació, per tant, convé dividir els grans blocs d'informació en pàgines més petites. D'altra banda, els diagrames són molt agrai'ts, i va bé que enllacin amb pàgines subsegüents (si això té sentit, és clar).

Avui dia és fonamental incloure metadades sobre el contingut en cada pàgina. Si el contingut procedeix de diferents fonts o diferents persones, cal marcar uns criteris per establir aquestes metadades, determinant quan s'han d'utilitzar determinades paraules clau, quantes se n'han d'utilitzar i establint unes regles per a les paraules clau amb més pes.

Si es necessiten fotografies és recomanable que siguin petites, de manera que el zoom pugui aparèixer en una altra pàgina vinculada. En el cas que s'hi presenten reduïdes, la imatge petita ha de ser prou significativa.

La inclusió de la biografia dels autors del web, o de la gent que hi ha darrere d'aquell web permet personificar-lo. Nielsen (2000, 38) considera que prescindir-ne és un dels principals errors de molts webs. El web són persones.

Esriptura

Per afavorir l'objectiu dels internautes de trobar informació, el text ha de ser concís, expressant una idea a cada paràgraf i disposant, sempre que convingui, de resums.

Una altra característica que ha de tenir el text, és que ha de ser objectiu, evitant l'ús de paraules poc usuals, i fent servir una bona redacció, basant-se en un llenguatge planer i entenedor.

Es recomanable desmuntar el text en diferents pàgines, de manera que pugui representar el 50% del necessari per donar la mateixa informació en paper.

És recomanable adoptar l'estil de piràmide invertida, amb el punt principal al començament i els detalls i la informació de fons al darrere. En aquesta mateixa línia, la primera frase de cada paràgraf ha de redactar-se amb molta cura ja que és la que dona la informació més important.

Pel que fa a l'estil d'escriptura, l'ús de les negretes s'ha de reservar per reforçar les idees més importants. I convé utilitzar el format de llistes sempre que sigui impossible.

Pel que fa a l'ortografia, cal tenir especial cura en presentar un text lliure d'errors. És imprescindible passar un corrector ortogràfic.

Cada pàgina del web ha de disposar d'un títol, clar, informatiu i que tingui sentit per si mateix quan aparegui com a resultat d'una cerca. Cal tenir en compte que els cercadors i les llistes mostren aquests títols fora de context i que és la informació que ha de fer decidir a visitar o no la pàgina l'internauta que està fent una cerca.

La paraula més específica del títol ha d'anar al començament. Si no, totes les paraules començaran amb la mateixa paraula (per exemple, un munt de pàgines web que comencen amb *Universitat Oberta de Catalunya*). Ha de ser breu, entre dues i sis paraules, i un de diferent per a cada pàgina. Els títols podrien ser fins i tot telegràfics, sense l'article (s'ordenen després alfabèticament).

La pàgina principal ha de tenir en primer lloc el nom de l'organització, sense caure en la errada de encapçalar-la amb un 'benvinguts' o 'pàgina principal'.

També ho farà la frase resum. Hi ha d'haver una frase de descripció de cada enllaç, per propiciar que sigui aquesta frase nostra la que descriu l'enllaç.

Hi ha cercadors més qualitius que ofereixen un paràgraf: cal aprofitar aquest paràgraf per oferir la informació que sintetitzi el contingut que es pot trobar vinculat.

Els nostres missatges de correu han de tenir un assumpte ben especificat. Tot el que és recomanable per als títols val per a l'assumpte dels missatges. Aviat la gent esborrarà els missatges si l'assumpte no és clar. El FROM d'un missatge als usuaris nous no ha de ser ni un codi intel·ligible ni tampoc el nom d'una persona concreta (si la relació que tenim amb el nou usuari encara no és sòlida).

El text hauria de començar amb la conclusió. No s'ha d'acompanyar el text amb gràfics o fotografies que no hi aporten res.

Si hem trencat el text en múltiples nodes connectats per enllaços d'hipertext, cada node ha de ser coherent en ell mateix (no s'ha de tallar per tallar). El millor és sintetitzar unes quantes pàgines en una de sola i proporcionar enllaços d'aprofundiment.

Navegació

Per tal que l'usuari consideri que el web és ràpid, és essencial que el temps de resposta per baixar-se la seva pàgina principal i per navegar-hi sigui breu.

El disseny del web no ha de pressuposar que l'usuari, abans d'explorar-lo, dedicarà un temps a l'aprenentatge del sistema de navegació que s'hagi disposat, perquè els usuaris passen la majoria del temps fora del nostre web i, per tant, potser no posaran massa interès en aprendre una navegació que sigui complexa.

També s'ha de tenir en compte que l'internauta no accedirà sempre des de la pàgina principal, perquè la gent hi pot entrar des de molts llocs: enllaços, cercadors.

Per identificar el lloc web, s'hi pot disposar el logotip a la part superior esquerra de cada pàgina. Aquest logotip pot fer d'enllaç cap a la pàgina inicial.

Una bona estructura del web ha de disposar les pàgines en diferents seccions, que les agrupin. Els noms de les seccions ha d'estar triats correctament, de manera que el títol sigui descriptiu del contingut i no provoqui eleccions errònies en la navegació dels usuaris. Cal destacar d'alguna manera, gràficament, la secció on som d'entre les altres seccions. Imaginem, per exemple, una llista de les pàgines d'una part del web amb la pàgina en concret en què sóc en aquell moment destacada amb negreta o amb un fons de color.

L'usuari ha de poder respondre en tot moment les tres preguntes següents:

- ❑ On sóc?
- ❑ On he anat? I ha de ser senzill de saber com hi puc tornar.
- ❑ On puc anar? I ha de ser senzill saber on aniré a parar i com puc anar a la pàgina que m'interessa.

Per respondre aquesta pregunta, la millor ajuda que podem oferir a l'internauta és que disposi d'un mapa de navegació.

Per facilitar la navegació, l'eficàcia dels enllaços és fonamental: els enllaços han de ser predictius, han d'indicar directament què aconseguirà l'usuari quan els premi. De la mateixa manera, els subdirectoris han de tenir noms comprensibles i no hem de publicar pàgines òrfenes. Tota pàgina ha d'enllaçar amb la pàgina principal i les pàgines principals de la part del web en què estigui inclosa.

Les eines de navegació s'han de carregar de seguida. Els qui ens visiten per primera vegada volen donar un cop d'ull ràpid al que trobaran en el nostre web. En canvi, el que volen els visitants habituals és anar a la seva destinació desitjada de pressa. No els fem esperar que es descarregui tota la primera pàgina, sense que puguin fer res. Només cal posar la barra de navegació a dalt o a l'esquerra de la pàgina, sense ficar la barra dins d'una taula i tenint presents les tècniques de descàrrega ràpida per donar de seguida la barra de navegació.

La barra d'estat pot ser un instrument molt interessant d'ajuda a la navegació. Per defecte, quan els usuaris posen el cursors damunt d'un enllaç de la pàgina, el missatge a la part inferior de la finestra del navegador mostra la URL de l'enllaç. Sovint no es fa servir i per tant, és una pèrdua d'espai valuós.

Val més posar etiquetes que no direccions en els enllaços. Les paraules que indiquen direcció, com *enrere* o *amunt* no ajuden gaire els usuaris que s'han perdut entremig de la nostra estructura de pàgines, per més ben jerarquitzades que estiguin. L'única excepció són les presentacions lineals, en què les paraules *anterior* i *posterior* o d'altres de sinònimes s'entenen sense dificultat, fins i tot si l'internauta ha arribat a aquella pàgina des d'un altre lloc.

Cada pàgina d'un lloc dissenyat jeràrquicament hauria de contenir el camí complet des de la pàgina principal fins a la pàgina mare de la pàgina del cas. Aquestes guies proporcionen context i faciliten que l'usuari vagi enrere per la jerarquia al nivell que vulgui, sense haver de passar per tot de punts intermedis. Aquesta tècnica, la va popularitzar Yahoo.

Per a una correcta navegació cal que es distingeixen els enllaços visitats dels que no.

Per a aprofitar les possibilitats de la memòria cau i millorar la navegació, es pot descompondre determinats menús en moltes imatges, de manera que el navegador en pugui recuperar la majoria, a les pàgines següents, des de la memòria cau.

La capçalera de la pàgina és la seva zona principal. Els elements essencials han d'anar a la part superior. És el primer que veu l'internauta. Ha d'incloure, normalment: el nom del web, les àrees del web que volem destacar i algunes eines de navegació, per poder passar a una altra pàgina, per exemple; però, cal evitar incloure massa gràfics, perquè no es vegi atapeït.

L'ús d'àudio, vídeo o animacions *shockwave* a la primera pàgina pot dificultar molt la navegació pels temps d'espera que de vegades requereix la seva execució. Per això, és recomanable donar a l'usuari l'opció d'iniciar presentacions multimèdia o, en tot cas, de saltar-se-les i continuar amb la navegació pel web.

Quan desitgem posar l'èmfasi en alguna informació concreta, hem de tenir en compte que si destaquem una bona part del contingut podem acabar aconseguint l'efecte contrari, ja què pot resultar més difícil que l'usuari vegi aquest èmfasi.

Quan els enllaços externs s'obren en una finestra nova, evitem que l'usuari trenqui involuntàriament el seu lligam amb el nostre web, perquè, un cop feta la consulta de la informació que s'oferia en l'enllaç, pot continuar la seva navegació pel nostre web en la finestra d'on havia iniciat la consulta al web extern. Igualment important per a la navegació és que l'usuari pugui retornar a la finestra on ja era cada vegada que utilitzi el botó de retrocés del seu navegador.

Les URL han de ser convenientment breus, fàcils d'escriure, han d'estar escrites totes amb minúscules (es recorden millor així) i, si és possible han de mostrar l'estructura del web.

La qualitat del web també va lligada als enllaços que s'hi allotgin, que han de ser adequats, i a què altres webs disposin d'enllaços a les seves pàgines.

El contingut hauria d'ocupar almenys el 50% de la pàgina; si pot ser, el 80%. La navegació hauria d'ocupar solament un 20%.

Les taules, les cel·les, els marcs o altres elements de disseny no han de tenir amplada fixa sinó relativa —amb l'excepció d'alguna tira fina a la part inferior de la pàgina.

No s'ha de posar text als gràfics perquè això alenteix la transmissió.

Els dissenyadors haurien de conservar unes quantes versions diferents dels últims navegadors per fer proves.

Si hi ha un enllaç, per exemple, a vídeo, val la pena seleccionar-ne una o dues imatges, resumir-ne el contingut en una o dues frases i donar-ne la llargada.

S'ha de fer un parèntesi darrere l'enllaç amb el format i la mida del fitxer si l'espera passa de 10 segons). Nielsen (2000, 49) recomana l'advertiment per als fitxers de més de 50 Kb (o més de 200 Kb a les Intranets).

Missatges d'error

Els missatges d'error s'han de redactar de manera comprensible, senzilla. Es pot començar demanant disculpes (perquè a més a més l'origen del problema pot ser nostre). A més, haurien de suggerir què s'ha de fer.

En aquesta pàgina caldria incloure el cercador del web.

S'ha d'enregistrar l'accés erroni a una base de dades, perquè l'analista tingui informació sobre el que falla. Això es pot fer saber en el missatge.

Val més dir-li a l'usuari com es soluciona el problema que no apuntar en què consisteix el problema. En aquest sentit, hi pot haver un enllaç al mapa del web i al cercador. No té sentit que hi posi que és l'error 404.

Es pot explicar quins són els errors més comuns d'accés a aquell web: per exemple, escriure htm en compte d'html.

Es pot explicar com es posen els noms de les pàgines al web, si la manera de denominar-los manté coherència. Hi ha la possibilitat de verificar l'escriptura de la URL i suggerir URL escrites de manera semblant.

Disseny

L'austeritat del disseny no ha de caure en l'avorriment; però, sí que és convenient que els elements s'ajustin a l'estàndard. Per a la major part de gestors de pàgines web, aquest estàndard està basat en pantalles de 800x600 píxels, ja que resolucions superiors són un impediment per a tots aquells que encara visualitzen els seus navegadors amb aquesta resolució.

El disseny del web, pres en conjunt, ha de ser coherent, oferint una imatge de continuïtat al llarg de totes les pàgines.

L'ús d'un fons clar sempre és més agraït de llegir. Els textos han d'evitar l'excés de majúscules i si els justifiquem milloren la seva presentació.

Per a garantir que tothom vegi el text i les imatges en una forma igual, els podem incloure dins una taula d'un màxim de 600 punts d'amplada.

No ens hem d'excedir amb els colors. Per norma, val més cenyir-se a la paleta de 216 colors.

Les ajudes a la navegació han de destacar en el disseny de la pàgina. Aquest ha de ser comprensible per a persones de diferents països.

Els botons de direcció han d'anar verticalment o horitzontalment, però no poden tenir pas les dues orientacions a la vegada. I han de mantenir sempre les mateixes funcions.

Cada vegada es torna més important el fet que el web s'adapti a tota mena de pantalles de navegació, com ara les Palm.

Si els desplegable no mostren totes les opcions de cop, val més una llista amb aquestes opcions en codi HTML i acompanyades dels corresponents enllaços, ja que els usuaris no poden veure tots els desplegable a la vegada i han d'entendre com s'organitza el web per utilitzar-los. Cal evitar abusar dels desplegable, assignant-los tota mena de funcions. A vegades els desplegable es fan servir perquè l'usuari hi posi el nom del municipi, el dia, el mes i l'any que va néixer i altres dades que hauria escrit ràpidament.

Si s'utilitza un desplegable, hi ha d'haver algun signe que li indiqui a l'usuari que hi ha un desplegable en un lloc determinat.

Hem d'evitar que l'usuari s'hagi d'anar desplaçant amb el ratolí d'una punta a l'altra de la pantalla, fent que els moviments de ratolí siguin raonablement curts.

Les normes de disseny i navegació no s'han de trencar si no és per una molt bona raó.

Si s'utilitzen marcs, val més utilitzar-los fent que els costats siguin invisibles: així hi ha més espai i menys interferències en el disseny total de la pàgina.

Cal assegurar-se sobretot que les URL continuïn funcionant: tots els enllaços han de tenir el codi TARGET="_top". Això obliga a recarregar els marcs, però des del moment que són a la memòria cache això és més ràpid.

L'excepció són els marcs que serveixen per navegar dins d'una pàgina molt i molt llarga, una pàgina que potser comença amb una llista alfabètica.

Pel que fa als tipus de lletra a emprar, tant la sans serif com la Verdana són dos tipus de lletra que es llegeixen molt bé.

La pàgina principal s'ha de dissenyar de forma diferent de la resta de pàgines. És la que farà d'element d'identificació del web. No té sentit que tingui cap botó cap a la pròpia pàgina principal i, per tant, cal tenir cura de no caure en aquest error.

Ha d'explicar què fa el lloc web, per als nous visitants. I, en general, ha de contenir un directori del web, un resum de les principals notícies i promocions i un cercador.

Cerca d'informació

Es considera necessari disposar d'un cercador propi a partir de 100 pàgines d'informació. En cas d'ubicar-ne un, és interessant que sigui consultable des de totes les pàgines i que el disposem en una zona visible a primer cop d'ull.

La recerca ha d'admetre el llenguatge natural i les cadenes booleans; però cal tenir en compte que els interrogants complexos són estranys a la majoria de pàgines, i, per tant, val més deixar les cerques booleans per a una segona pàgina, perquè la immensa majoria dels internautes no saben com s'utilitzen.

Per facilitar l'ús del cercador és important que posem un botó al seu costat perquè l'usuari pugui activar la cerca.

Val més que la cerca compregui tot el web, més que parts determinades, ja què, sovint, l'internauta no sap on busca, i que els resultats s'organitzin per categories perquè els usuaris la prefereixen per rapidesa i efectivitat (amb més informació de context, troben la informació millor). Però, sense caure en l'error de crear un excés de categories, que poden dificultar la interpretació dels resultats.

El més important és que el cercador sigui fàcil d'utilitzar i que s'entenguin les pàgines de resultats. Si apareixen resums a més del títol, tot i ocupar més espai, funcionen millor els cercadors.

També és important que hi hagi una bona navegació entre la pàgina de resultats, la de cerca i les pàgines estàndard.

Enllaços

El web no pot ser un espai desconnectat de la resta de la Xarxa per a l'internauta. En teoria, els enllaços externs augmenten la credibilitat d'un web.

En general, és convenient que els enllaços tinguin els colors estàndard, blaus i subratllats, i que quan hagin estat visitats canviïn de color per evitar la desorientació de l'usuari.

Podem fer servir títols que orientin l'internauta (el codi Title dins el codi html de l'enllaç).

Com més curts siguin, millor. No haurien de superar els 60 caràcters. En tot cas, com a màxim, 80 caràcters. Però el Title ha de contenir sols informació suplementària. L'enllaç s'ha d'explicar per ell mateix.

Els enllaços a un subdirectori han de portar, dins el codi, la barra final — no l'han de portar, en canvi, quan escrivim l'URL perquè algú el llegeixi: així, <http://www.info.med.yale.edu/caim/manual/> dins el codi, i <http://www.info.med.yale.edu/caim/manual> dins el text. Així s'evita una mica de feina al servidor, en benefici de l'internauta.

El text que serveix d'enllaç no ha de ser massa llarg, perquè és un dels elements que l'internauta escaneja.

Evidentment, val més posar l'enllaç a les paraules més importants. Cal evitar frases de la mena de "Per ampliar la informació sobre els plans docents, premi aquí". És millor "Tenim informació addicional sobre els plans docents".

Si porta a un altre web, el títol de l'enllaç ha d'indicar-ne el nom. Ha d'indicar el nom del *subsite*, si canviem de *subsite* dins el web.

Ha de donar detalls sobre el tipus d'informació que s'hi trobarà i com es relaciona amb el context de la nostra pàgina. I també ha d'avisar sobre els possibles problemes a l'altra banda. Per exemple, que cal registrar-s'hi.

No cal posar títols a tots els enllaços: n'hi ha d'obvis, de superflus.

Per enllaçar amb una mateixa pàgina, cal utilitzar sempre el mateix enllaç (si no, el navegador no sabrà que es tracta de la mateixa).

També podem preveure la possibilitat de canviar de color també quan el punter passa per un enllaç que porta fora del web. La idea, la desenvolupa hàbilment Nielsen (2000, 67).

No hi ha d'haver un excés enllaços: val més que n'hi hagi pocs però selectes. Els usuaris només exploren un 10% dels enllaços que troben. Val la pena afegir algun comentari als enllaços per facilitar la feina a l'internauta.

Els enllaços per ampliar la informació sobre un article —per exemple— es poden posar al final, perquè els miri justament l'internauta que té un interès real en la matèria i ha arribat fins al final de l'article. Es pot trobar un bon exemple de tractament dels enllaços a Nielsen (2000, 72-73.)

Hi ha d'haver la possibilitat d'enllaçar fàcilment, des d'un altre web, a la nostra pàgina de novetats i a la notícia en concret que pugui interessar: una notícia ha d'aparèixer, doncs, amb un enllaç permanent i amb un de temporal (per exemple, notícia del dia). Algú ha recomanat que les notícies tinguin els enllaços al final, per evitar que l'internauta deixi inacabada la lectura de la peça.

Nielsen recomana evitar els enllaços dins una mateixa pàgina: l'internauta espera que el portin a una altra pàgina, i es desconcerta llavors en utilitzar el botó d'enrere.

S'ha de preveure com es farà el manteniment dels enllaços: el trencament dels enllaços és un problema que cal evitar.

Imprimir

Amb aquestes funcions, hem de facilitar que els usuaris puguin disposar en paper d'aquelles informacions que per la seva importància o dimensió sigui necessari consultar amb aquest mitjà. És per això que hi ha d'haver versions imprimibles de tots els documents llargs, però al contrari que la versió web, la versió imprimible ha de ser presentada en un sol fitxer.

Aquesta versió imprimible pot tenir un altre cos i tipus de lletra, més adequat al paper (l'Helvètica o l'Arial de cos 12 poden ser adequades).

Els marges han de facilitar el treball amb tota impressora i les fotocòpies: almenys, doncs, hi ha d'haver un marge de 13 mm. L'àrea imprimible pot fer 15,9 x 22,9 cm.

El codi HTML estàndard a posar al HEAD és: `<LINK REL="alternate" MEDIA="print" HREF="mydoc.ps" TYPE="application/postscript">`

Els formats recomanables per aquestes versions són postscript o PDF. La versió imprimible ha d'enllaçar amb la versió HTML.

Fulls d'estil

Molta gent creu que els fulls d'estil seran properament un instrument important per continuar mantenint separatament el contingut i la presentació de les pàgines web.

Els fulls d'estils dels processadors de textos s'utilitzen pèssimament, per culpa de la mala usabilitat dels mateixos fulls d'estils.

El manual ha de tenir una llista de totes les plantilles utilitzables, amb indicacions sobre quan es pot actualitzar cada una, i amb molts exemples.

S'ha de comprovar que la pàgina funciona igualment, encara que l'internauta desactivi el seu full d'estils. Per fer-ho, només cal desactivar els fulls d'estils al propi navegador.

Cal utilitzar un sol full d'estils, o uns pocs si hi ha necessitats diferents, i que aquests fulls estiguin dissenyats per un únic equip, ja que així s'aconseguirà facilitar el treball dels qui s'ocupen del contingut, que normalment és un equip diferent.

Formularis

En els formularis, en comptes del botó de cancel·lació, que de vegades poden donar problemes, els usuaris prefereixen el botó per anar enrere. El botó de cancel·lació serà útil per donar seguretat a l'usuari quan ha entrat en algun lloc del qual vol sortir d'una manera explícita (per exemple, un formulari de comanda).

Els botons del formulari no han de tenir cap opció marcada prèviament, perquè cal esperar que l'usuari faci la tria. Hi ha d'haver sempre una opció que sigui "res", tant als menús amb botons de ràdio com en els desplegable.

Hem de fer servir botons estàndard. És a dir, que s'han de comportar de manera que l'usuari tria un dels botons i després confirma la tria prement alguna mena d'acceptació.

Dinamització – programes i metadata (Dublin core)

És important tenir preveure la possibilitat de l'existència d'un pla de dinamització del web, que plantegi qüestions com l'opció de donar d'alta el web en els cercadors més habituals i quina descripció l'ha d'acompanyar.

Cal tenir planificats els mitjans que facilitin donar una resposta ràpida a l'internauta que faci una pregunta. Així com l'atenció als usuaris estrangers que ens puguin realitzar consultes.

Un bon mecanisme de dinamització consisteix en facilitar formularis perquè els usuaris puguin dir què els sembla el web.

Els intercanvis d'enllaços amb altres webs homòlegs beneficia de forma important aquest aspecte de dinamització del web.

Accessibilitat

Pel que fa a l'accessibilitat, l'estàndard WAI d'accés per a discapacitats (la Web Accessibility Initiative Standard, del W3C) marca les línies generals que cal respectar per dissenyar un web accessible per tothom.

Perquè puguin accedir les persones invidents, és important mantenir una bona descripció ALT de cada imatge.

Els diferents tipus de lletra s'han d'indicar amb l'estàndard H1, H2, H3...

Val la pena tenir en compte les diferències horàries pels possibles usuaris internacionals que visitin el web. Si traduïm, ho hem de traduir tot, perquè quan entrin no hagin d'interrompre la navegació per no entendre alguna pàgina no traduïda.

Si donem opcions de llengua, val més posar el nom de cada llengua en aquella llengua: English, français, català, español...

Gestió

L'apartat de gestió és probablement la que necessita una inversió més gran de recursos si volem obtenir el màxim aprofitament del web.

Un punt important és la comprovació del web. En aquest sentit, és interessant poder fer proves pràctiques amb diferents usuaris.

Si hi posem un comptador vinculat a una pàgina d'estadístiques, podrem analitzar com es mou l'internauta per les pàgines del web i també seria interessant poder saber des d'on han accedit a cada pàgina.

Les dades obtingudes sobre aquesta anàlisi, caldria distribuir-la cap a les unitats que posen informació al web amb una periodicitat quinzenal o mensual. L'anàlisi del trànsit pel web no ha de ser diari sinó setmanal, perquè hi ha massa oscil·lacions entre els dies feiners i el cap de setmana.

En general, hauria d'haver-hi la data en què es va iniciar cada pàgina i la data de l'última actualització. Això sí, prèviament s'han d'establir els criteris per determinar quins canvis comporten un canvi en la data d'actualització.

Un altra apartat molt important i que determina directament la qualitat del web és la cura en garantir la bona qualitat lingüística dels textos del web. A part que no tinguin errades greus, els textos han d'estar escrits perquè s'entenguin.

També cal tenir en compte i definir quan hauriem de posar el signe de *copyright* a les nostres pàgines.

Les revistes haurien de tenir potser també un format HTML (a part de poder-les descarregar en PDF).

Si hi ha cap mena de contrasenya que restringeixi l'accés a determinades pàgines, cal que no sigui a la pàgina principal, per permetre als nous usuaris navegar per les nostres pàgines 'lliures'. No té sentit que assignem un codi d'usuari i una contrasenya per accedir a informació lliure.

Si es necessita una identificació, pot ser la mateixa adreça de correu electrònic, cosa que és fàcil de recordar. En aquest cas, s'ha de donar la possibilitat a l'usuari de posar-hi la contrasenya que vulgui. Les instruccions per escriure la contrasenya han d'anar just damunt d'on l'usuari l'ha d'escriure.

Un recurs interessant que pot oferir el web són les llistes de distribució. Aquestes han de tenir una adreça per subscriure-s'hi i una altra per esborrar-se'n. Igualment, ha d'haver-hi informació per esborrar-se de la subscripció a cada missatge. Quan arriba un missatge a la bústia d'esborrar-se, esborrem l'usuari i enviem un missatge de confirmació, que ha d'incloure informació sobre com subscriure's (a vegades, el que tracta de fer l'usuari és canviar l'adreça de correu a la qual vol rebre els missatges de la llista de distribució).

Hem de facilitar informació per subscriure's al peu de pàgina i s'ha de tractar d'informació breu. Si cal ampliar-la, val més enviar missatges breus amb enllaços al web que no butlletins informatius sencers.

Si indiquem alguna adreça per afegir missatges a la llista de discussió, fem que sigui més còmode per a l'usuari.

L'usuari que vulgui subscriure-s'hi ha de dir expressament que vol que l'afegim a la llista de correu. Abans d'apuntar-s'hi li podem enviar informació clara sobre els missatges de la llista: per exemple, una descripció del contingut dels missatges, algun missatge d'exemple, freqüència dels missatges...

Abans de donar l'usuari d'alta a la llista se li pot enviar un missatge de confirmació que ha de respondre. En aquest missatge cal fer constar l'adreça a la qual s'envia. Això és molt útil especialment quan els missatges es redistribueixen automàticament.

Una altra aspecte de la gestió que ajuda a optimitzar la consulta de la informació és el tractament que es fa de les pàgines antigues del web. Aquestes pàgines, es poden aprofitar com a valor permanent del web, sempre i quan se'ls faci un correcte manteniment, evitant moure-les a altres URL o deixar-les buides o sense sentit.

Si es tracta d'una URL que canvia de contingut sovint, pot anar bé algun enllaç a una llista del contingut anterior d'aquella URL. També és molt útil fer enllaços des de les pàgines noves cap a pàgines antigues i afegir nous enllaços a les pàgines antigues que apuntin cap a pàgines noves.

Si l'arquitectura dels subdirectoris del web es replanteja, cal organitzar redireccionadors cap a altres pàgines.

Pel que fa als enllaços, és fonamental comprovar-los de manera sistemàtica. Si el web és petit, amb un cop al mes seria suficient.

Una manera d'orientar els usuaris és a través d'una línia "editorial" que determini quins són les pàgines més importants, destacant-ne els enllaços al lloc més prominent o bé destacant-los amb lletra més grossa o amb negreta. També es poden fer enllaços des de la pàgina principal cap a les pàgines més visitades.

Un dels objectius que hauríem d'aconseguir és que els usuaris ens incloguin entre els seus preferits, així potser garantim una continuïtat en les seves visites al web. És important que l'usuari pugui tenir alguna pàgina temptadora per enllaçar-hi: llistes de novetats, etc.

Hi ha d'haver força espai lliure al servidor, perquè el nombre d'accessos pot variar molt (Nielsen té al seu web, pel que explica, cinc vegades el que necessita). Hi ha d'haver una previsió del creixement dels accessos a llarg termini.

Finalment un aspecte clau en la gestió d'un web són les actualitzacions. Aquestes s'han de fer amb molta antelació, per evitar molèsties als usuaris. I, pel mateix motiu, ha d'haver-hi un pla d'emergència per si el servidor queda saturat tot d'una.

Comunicació del projecte

La difusió del web cap a totes aquelles persones que s'hi han de relacionar directament amb el projecte adquireix una especial importància en un web com el nostre.

Per una altra banda, la política de difusió general pot seguir dues vies totalment diferenciades: o bé un màrqueting intrusiu (enviant missatges que no ens han demanat) o bé un màrqueting amb permís (responent al que ens pregunten).

També és possible dur a terme un màrqueting a la demanda (sols respon estrictament el que li demanen). Per exemple, Amazon t'envia un avís quan un dels teus autors preferits publica un nou llibre —això és millor que enviar-te sistemàticament alguna mena de butlletí.

Es pot preveure un tractament específic per als mitjans de comunicació o per altres col·lectius, com té l'Institut d'Estadística de Catalunya, per exemple.

Sobre el wap

Els serveis wap també es poden analitzar des del punt de vista de la usabilitat: per exemple, veient com respon el servei wap a les sol·licituds no estàndard, situació ben habitual.

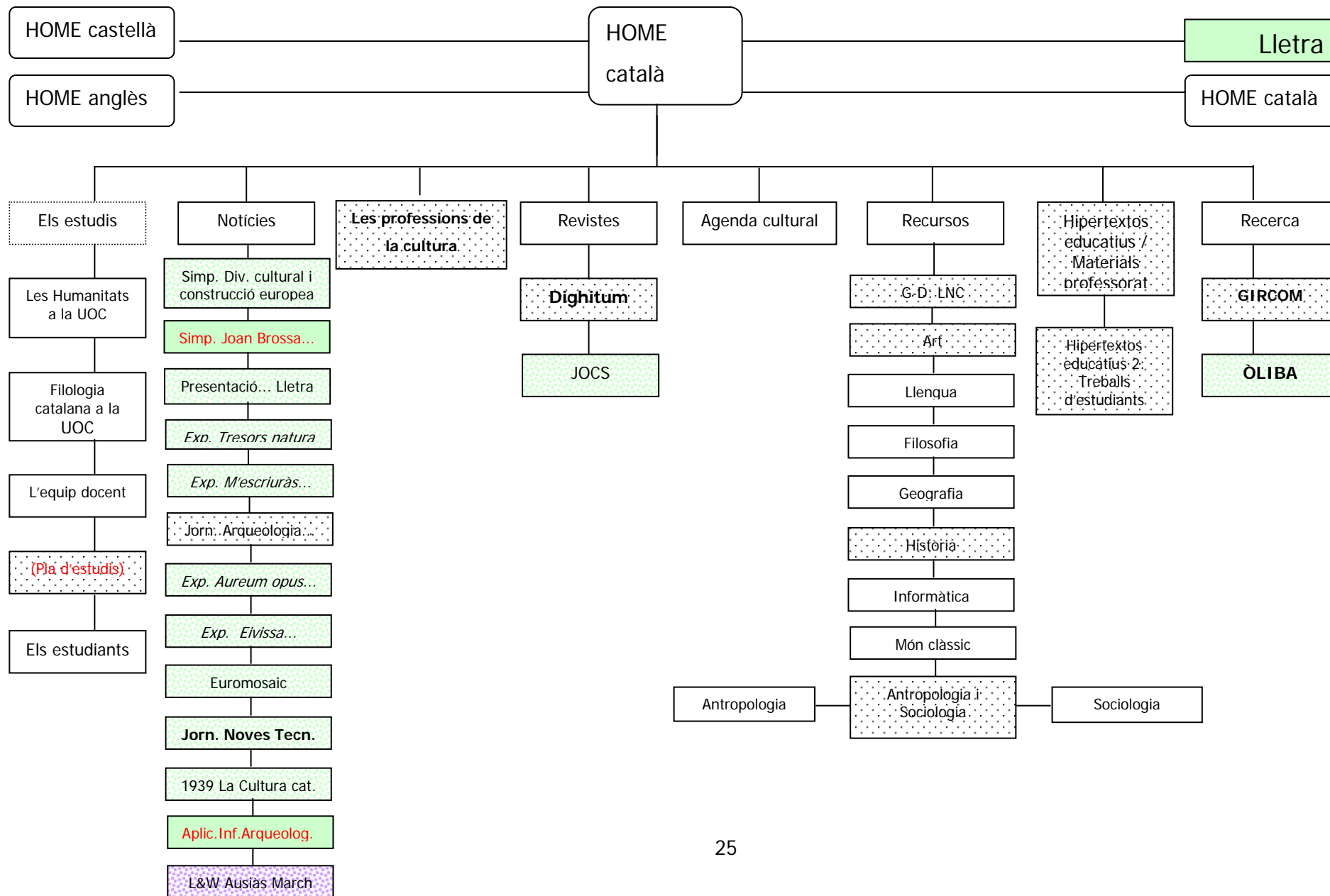
Si l'usuari ha de passar per gaires menús abans d'arribar al servei que vol, és possible que abandoni abans d'arribar-hi. Potser el millor és donar serveis molt i molt concrets directament.

La informació que es busca s'hauria aconseguir en menys de 30 segons. Les etiquetes dels serveis han de ser clares i els textos s'han d'entendre.

La informació cal que estigui organitzada pensant en l'usuari, en la manera en què sigui més útil per a ell la seva presentació.

4. Avaluació de l'estat actual del web dels estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC.

4.1. Anàlisi de l'estructura actual del web.

Pel que fa a la representació gràfica de l'organigrama de l'estructura actual del web, hem d'assenyalar els detalls següents:

- ❑ L'ús de negretes indica que aquella pàgina, en ser demanada, s'obre en una nova finestra, fora dels marcs de la principal.
- ❑ El color vermell es fa servir per senyalar la pàgina a la qual no es pot accedir.
- ❑ El color verd de fons està reservat per a les pàgines que no s'ubiquen en el subdirectori 'humfil', però sí que figuren en el servidor de la UOC.
- ❑ El color lila de fons correspon a la única pàgina que figura en un servidor extern: el monogràfic sobre Ausiàs March.
- ❑ Per últim, l'ombregat només és una referència a que aquella pàgina no és una destinació final en sí mateixa pel contingut, sinó que allotja altres pàgines.

a) La pàgina principal.

La pàgina principal està composta per tres cossos diferenciats en diferents marcs:

- Una capçalera que es manté a totes les pàgines del web i que allotja, amb format de títols els rètols de l'espai Lletra i del propi espai dels estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC. Tots dos constitueixen un enllaç a les seves pàgines principals.
- En el marc esquerre s'allotja el menú de seccions que componen l'espai web. A més d'uns enllaços a les versions castellana i anglesa de la pàgina principal del web.
- Finalment, en el marc dret, i com a imatge simbòlic del web, hi ha la imatge de l'Home de Vitrubio de Leonardo da Vinci (Real Acadèmia de Venècia), símbol de la proporcionalitat del cos humà com a cànon clàssic de bellesa.

Tot aquest contingut s'hi inscriu dins d'un fons negre que ens acompanya amb la nostra navegació pel web en els marcs superior i esquerre.

b) Els estudis.

Aquesta secció engloba cinc apartats, als quals s'accedeix mitjançant l'enllaç que es desplega en el menú del marc esquerre, en prémer sobre l'opció d'*Els estudis*.

Els cinc apartats són:

- Les Humanitats a la UOC.
- Filologia Catalana a la UOC.
- L'equip docent.
- Plans d'estudis.
- Els estudiants.

a. Presentació dels estudis d'Humanitats i de Filologia Catalana.

Els estudis disposen d'una presentació en pàgines diferenciades i d'una extensió d'entre 40 i 50 línies cadascun.

En el cas dels estudis d'Humanitats es fa una breu introducció als estudis d'Humanitats, situant-los dins el context de la societat de la informació i descrivint la finalitat d'aquest

web, com a espai obert que permeti desenvolupar el model d'aprenentatge cooperatiu en xarxa.

En la pàgina dels estudis de Filologia Catalana ens fan unes orientacions, tan generals com a específiques, sobre el pla d'estudis, indicant que es realitza una aposta pel desenvolupament d'un espai obert de col·laboració internacional.

b. L'equip docent.

En aquesta secció es presenta una relació de noms i càrrecs de l'equip docent corresponent al curs 2001-2002: director dels estudis, directors de programa de cada llicenciatura, professorat dels estudis, coordinador de l'espai Lletra, secretària dels estudis, professorat tutors i professorat consultors; aquests últims agrupats per assignatura dins de cada llicenciatura.

Cada nom és alhora un enllaç cap a una pàgina on es pot consultar el *currículum vitae* d'aquella persona, amb les seccions habituals de: nom, titulació, activitats, adreça de correu electrònic, recerca i publicacions.

El contingut d'aquesta pàgina ocupa una extensió aproximada de 6 pantalles i presenta una segmentació en quatre apartats (equip dels estudis, tutors, consultors d'Humanitats i consultors de Filologia) que s'ofereixen com a vincles d'accés directe al començament de la pàgina.

c. Pla d'Estudis.

S'ofereixen vincles a la consulta dels plans d'estudis de les llicenciatures d'Humanitats, Humanitats 2n cicle, Filologia catalana, Filologia catalana 2n cicle, així com a ofertes de formació continuada.

Els enllaços cap als plans d'estudis estan tallats, per tant no mostren els plans a què fan referència; així mateix, l'enllaç de les ofertes de formació continuada només enumera un curs de postgrau i dos d'actualització, però sense donar més informació que qui els imparteix.

d. Els estudiants

Aquesta pàgina conté una enumeració dels primers vuit semestres dels estudis: des del grup pilot de setembre de 1996, fins al semestre que començava el març de 2000, tots ells sota el títol de 'Perfil dels estudiants dels Estudis', però, sense que tinguin cap tipus d'informació vinculada.

c) Notícies

Trobem una estructura que divideix la pàgina en dues parts: en primer lloc, hi ha una presentació i un vincle cap al 'Simposi cultural i construcció europea' (fet els dies 14-16 de desembre de 2000) i, a continuació, s'enumera una llista d'una dotzena de treballs monogràfics, sota el títol d'Actual.

Pel que fa al Simposi cultural i construcció europea, el contingut vinculat disposa d'un espai de quatre pàgines, on es troba una presentació extensa, així com el programa de cada dia, dins de cada àrea de treball, on es poden consultar les diferents ponències presentades.

La relació d'esdeveniments (simposis, jornades, exposicions...) indiquen al costat la data de creació i constitueixen vincles a uns espais específics, que, en general, han estat canviats de servidor a una adreça diferent a la que figura en l'enllaç. Gairebé sempre l'usuari és redirigit cap a la ubicació actual. Però, no sempre, ja que en algun cas, s'aprecia un tall de l'enllaç, que remet a la pàgina 'Error 404 (pàgina no trobada)' del servidor de la UOC.

d) Les professions de la cultura

Aquesta secció ens mostra la seva pàgina principal en una finestra nova i amb un disseny específic. Junt amb el logotip de la UOC podem veure el de l'Institut Català de les Noves Professions del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Es divideix en els apartats següents: presentació, gestió, arts escèniques, arts plàstiques, audiovisual, editorial, música, patrimoni i experiències personals. Des de cada professió de la cultura podem accedir a quatre parts diferents: presentació, formació, professions i adreces.

e) Revistes

Aquesta secció comprèn dues revistes: *Digithum* i *JOCS*, a les quals s'accedeix mitjançant l'enllaç que es desplega en el menú del marc esquerre, en prémer sobre l'opció de 'Revistes'.

Totes dues revistes s'obren en una finestra nova i tenen un disseny propi. En el cas de *JOCS (Journal of Catalan Studies)*, la responsabilitat sobre la revista està compartida amb la Universitat de Cambridge.

f) Agenda cultural

L'agenda cultural està organitzada en diversos apartats que s'encadenen dins de la mateixa pàgina, amb una extensió aproximada de 30 pantalles, accessibles des d'un menú situat al començament de la pàgina.

Els apartats són: diaris – agendes diàries, governs autonòmics, diputacions, ajuntaments (capitals de comarca), universitats dels Països Catalans, organismes europeus, museus, agendes culturals i exposicions 2000. En aquest últim apartat s'ofereixen les exposicions de la temporada 2001-2002 (des de setembre de 2001 a juliol de 2002).

g) Recursos

En aquest apartat s'ofereixen dues coses: per una banda, recursos en línia, agrupats en vuit departaments (art, llengua, filosofia, geografia, història, informàtica, món clàssic, i antropologia i sociologia), i, per l'altra, grups de discussió, on només trobem el grup de discussió 'El llenguatge i el neocapitalisme'.

Les pàgines on s'agrupen els recursos de cada departament tenen un disseny uniforme, en general, però diferent del de les pàgines que es visualitzen dins dels marcs generals. Però, en canvi, l'organització que segueixen els departaments per a presentar els seus recursos no presenta la mateixa uniformitat. També s'observa com s'han establert uns criteris que pretenen abastar una gran quantitat de recursos, però, que, de moment, roman buida de recursos.

Tots els enllaços s'obren en una finestra nova.

L'enllaç del grup de discussió sobre 'El llenguatge i el neocapitalisme' ens porta a la pàgina que recull les intervencions fetes i on sembla que fa temps que no hi ha gaire activitat.

h) Hipertextos educatius

En aquesta secció trobem dos tipus de materials hipertextuals: treballs elaborats pel professorat i treballs produïts per estudiants. Els primers són un total de nou treballs, que es presenten a la mateixa pàgina, amb imatge representativa, títol i autor, i es troben enllaçats a les pàgines respectives.

Els treballs dels estudiants es troben amb una pàgina enllaçada en la què, mitjançant la imatge de la rosa dels vents, s'assenyalen els deu grups temàtics existents: societat, geografia, història, escultura, filosofia, literatura, pintura, fotografia, religió i arquitectura.

Cadascun d'aquests grups disposa de la seva pàgina, amb un disseny uniforme: nom del grup, imatge mòbil representativa, relació dels enllaços als treballs, detallant el títol i l'autor i menú de grups a la part inferior de la pàgina.

Totes aquestes pàgines es troben integrades en el sistema de marcs del web.

i) Recerca

A l'apartat de Recerca, s'hi ubica la informació sobre els projectes i activitats de recerca i cooperació internacional en què intervenen els estudis. Els grups de recerca s'han agrupat en dos apartats: grups consolidats i grups llavor, amb dos grups a cada apartat.

Es presenten amb imatge mòbil representativa, nom del grup i data d'inici d'activitats (que, a l'hora constitueixen un enllaç a la pàgina principal del grup), detall descriptiu de les sigles denominadores del grup, àmbit de recerca i membres.

Els dos grups consolidats (GIRCOM i ÒLIBA) tenen actiu un enllaç a la pàgina pròpia; mentre que els altres dos (IPAD i Hermeneia) no disposen de cap enllaç, malgrat que s'indica que són actius des de setembre de 2000.

4.2. Anàlisi formal del web.

a) Aspectes de contingut.

I. Autoria i responsabilitat

Pel que fa a l'autor o institució responsable, en el marc superior present a tot el web figura 'Humanitats i Filologia – Universitat Oberta de Catalunya'; però també figura 'lletra'. No queda clar si es tracta d'una responsabilitat compartida.

Cap pàgina fa referència a qui n'és l'autor o responsable del contingut, llevat, com és lògic, dels treballs exposats a 'Hipertextos educatius'.

No hi ha referència al copyright, que hauria de ser visible a la pàgina inicial.

Es troba a faltar un correu electrònic de contacte amb els responsables del web, que ja existia abans, ja que només s'ofereix en els casos concrets de treballs exposats.

El logotip de la UOC no apareix de forma clara i visible en totes les pàgines. Però, el nom de la Universitat Oberta de Catalunya hi surt fix al marc superior.

II. Riquesa de la informació

No existeix una introducció, resum o índex que resumeixi els continguts del web. Només trobem una introducció vinculada als estudis d'Humanitats i una altra als estudis de Filologia, però, que no serveixen per a donar a conèixer l'estructura i continguts del web.

Es troba a faltar una referència a les novetats del web en la pàgina principal o en una altra de vinculada.

No n'hi ha cap tipus d'informació associada a les clàssiques FAQ, en una secció amb la resposta a les consultes que es fan més sovint

Tampoc no podem trobar un sistema d'indexació de la informació com un *thesaurus* o llistat de paraules clau que indiqui els continguts informatius.

El contingut del web bàsicament és l'exposició de treballs de professors i alumnes, un apartat de notícies, els apartats de 'Les professions de la Cultura' i dels grups de 'Recerca', una relació de vincles amb pàgines de continguts d'interès per als estudis, una relació de vincles amb diferents agendes culturals, vincles amb les revistes *Digithum* i

Jocs. En definitiva, es combinen continguts propis i originals amb d'altres que es vinculen pel seu interès per a l'usuari potencial.

Els enllaços oferts eren rellevants i apropiats en el moment en què es van inserir al web; però, molts es presenten trencats (fins i tot els dels pla d'estudis) o han deixat d'estar vigents per la manca de revisions periòdiques.

III. Redacció

La informació està agrupada per la seva tipologia (notícies, agenda cultural, recursos, hipertextos educatius), encara que podria ser més atractiva si el contingut s'agrupés per matèries: estudis – departaments – assignatures.

En general les pàgines són breus i de navegació senzilla (no més de 500 paraules), però algunes (com la de l'Agenda cultural) excedeixen massa els límits recomanables. Es troba a faltar una estructura d'arbre en comptes de la recopilació en una única pàgina.

En principi, l'usuari té un accés relativament fàcil a la informació, però la forma en què està organitzada no fa atractiva la navegació per determinades parts, com ara l'apartat de l'equip docent o el dels recursos, que no s'integren dins del conjunt del web amb harmonia, ja que semblen elements separats.

Tal i com està dissenyat el web, la informació està fragmentada de forma correcta pel que fa a les unitats de sentit: els recursos s'agrupen per temes, els hipertextos educatius estan diferenciats entre els dels professors i els dels alumnes. En el cas de l'agenda cultural manca alguna fragmentació, ja que es mostra una pàgina massa extensa.

Es poden observar algunes faltes d'ortografia en la versió catalana (aleanya, inquietant...), i encara més en la traducció castellana, que indiquen que no hi ha hagut un control acurat del text publicat al web. Una mancança que considero més greu si tenim en compte que es tracta de l'espai compartit entre Humanitats i Filologia.

El web, en general està lliure d'errors tipogràfics o de composició.

En molts casos, el text és concís. Però, de vegades l'extensió del text introductor no permet visualitzar els enllaços dels recursos sense desplaçar-se per la pàgina i això disturba la seva finalitat principal (com p. e. en el cas dels recursos d'art), i d'altres, tot al contrari: es presenten relacions d'enllaços que no tenen una descripció d'allò que podem trobar vinculat i, d'aquesta manera, costa molt més triar quins visitar per a satisfer les nostres necessitats.

En general, hi ha una idea per paràgraf. Els textos semblen respectar aquesta norma.

També podem considerar que es compleix la norma que la primera frase de cada paràgraf doni la informació més important. Però, n'hi ha poca informació en el web per a poder valorar el compliment d'aquest tipus de normes.

No se'n fa ús de les negretes per reforçar les idees més importants. Només les he observat a la pàgina de recerca per a ressaltar, mitjançant la inicial en negreta, el significat de les sigles dels diversos grups de recerca.

IV. Actualitat

No es pot tenir informació de la data en què s'ha actualitzat per última vegada el web. Només ho podem comprovar en alguna pàgina, però amb un resultat molt frustrant per qui hi arriba (p.e.: a la pàgina de recursos d'art per Internet figura setembre de 1997).

b) Aspectes formals

I. Composició

La informació està estructurada per tipus de continguts, però, potser, la manera més lògica d'estructurar-la, tenint en compte la classe d'usuaris que hi tenen accés, seria per matèries: història, filosofia, art, llengua, literatura, etc.

La pàgina principal presenta un disseny que la diferencia de la resta de pàgines. Conté el mateix fons negre en tots els marcs, mentre que a la resta del web només es manté en els marcs esquerre i superior.

El web no està dissenyat en percentatges per a poder adaptar-se a qualsevol amplada de pantalla. Això és especialment important en el cas dels marcs, que no ho estan.

No existeix un equilibri formal adequat entre els blocs de text, les imatges i els espais en blanc. Les pàgines en general estan molt mancades d'imatges i la distribució del text de vegades no omple l'espai de la pàgina. Com a la pàgina principal de recursos, on s'acumula tota la informació (els enllaços per temes) en la banda esquerra de la pantalla.

No es pot considerar que hi hagi alguna mena de jerarquia visual que destaquï els elements principals. Sovint, s'hagués pogut destacar, dins d'un enllaç, la paraula clau que

el representa fent servir negretes i, en canvi, n'hi ha un enllaç uniforme i llarg que no ajuda a fer un reconeixement ràpid del contingut que s'hi vincula.

Tampoc s'estructuren massa bé els elements dins de les pàgines. Per exemple, la pàgina dels diversos hipertextos educatius exposa els materials del professorat a la mateixa pàgina, sense indicar-ho i sense fer-ne diferenciació per raó de la matèria, mentre que els treballs dels estudiants s'enllacen en una altra pàgina, on sí que s'agrupen per la matèria a que correspon el tema del treball.

No podem considerar que, en el seu conjunt, el contingut estigui organitzat gràficament de forma lògica, sigui predictiu i segueixi una sistemàtica. Els gràfics que se'n fan servir es limiten a gifs en moviment per a il·lustrar els grups de recerca, imatges dels treballs dels professors exposats a hipertextos educatius i les icones de 'tornar a començament de pàgina'. Aquestes últimes sí són predictives i segueixen una sistemàtica; però es troba a faltar altre icones pròpies de la navegació.

La informació es visualitza sencera dins del format horitzontal de la pantalla i no cal barra de desplaçament.

II. Tipografia

L'ús de les majúscules és correcte. No existeixen textos escrits només en majúscules.

Les línies de text tenen la llargada adaptada a la pantalla.

No existeix una jerarquia tipogràfica comuna a totes les planes del web que determini els nivells de lectura. Cada pàgina sembla seguir criteris diferents, no unificats.

De vegades es fa servir com a tipus de lletra *verdana* (els tipus *sans serif* o *verdana* són molt adequats); però també es barreja, fins i tot a la mateixa pàgina, amb *times new roman* i amb *arial*, quan hagués estat interessant que el tipus de lletra estigués configurat per defecte en qualsevol navegador.

El cos de lletra del text és 12 punts o més gran, però sovint no està indicat com seria convenient.

En general es fa un bon ús de les llistes, però hi ha pàgines que no en fan i caldria per oferir la informació de forma més clara.

A la major part de les pàgines del web no existeix l'opció d'una versió imprimible amb un altre tipus de lletra més adequat al paper, com per exemple *helvètica* o *arial*.

III. Color

És una qüestió important que el contrast entre el color de fons i el del text faciliti la lectura. En el cas del marc principal, el text en negre sobre fons blanc sí que facilita la lectura. Però, el marc esquerre, que conté el menú de navegació està fet amb text blanc sobre fons negre que fa més complexa la seva visualització en documents impresos.

En el marc principal del web s'utilitza un fons clar, que és més agradable a la vista, però als altres marcs es manté un criteri diferent.

Gairebé mai es fa servir el color vermell, que, de vegades, es pot entendre com a prohibició. Només s'utilitza en algunes dates de les exposicions de l'agenda cultural, que tenen com a principal inconvenient la seva visualització en la impressió de pantalles.

En general s'utilitzen els colors de la paleta bàsica (216 colors), però també es pot comprovar que en ocasions es fan servir d'altres.

IV. Imatges, gràfics i arxius de so i vídeo

No hi ha arxius de so i les imatges, en general escasses, es concentren a la mateixa pàgina (Hipertextos educatius), però sense unificar el criteri, ja que són de diferents formats (jpg, gif), amb les corresponents diferències de mida dels arxius.

No n'hi ha arxius de so incorporats en la càrrega de les pàgines, per tant no és necessari que existeixi l'opció de desactivar-los.

S'adverteix de la mida de les imatges que superen les 50 Kb.

Les imatges que no superen les 50 Kb. no tenen l'opció ALT, per la qual cosa, si s'interromp la càrrega de la pàgina quan encara no s'han carregat, ens quedem sense informació sobre la imatge. En tot cas, tampoc indiquen l'enllaç que representen.

Les imatges tenen una bona definició, però no es pot valorar ja que el seu ús és gairebé simbòlic.

S'inclouen atributs d'amplada i alçada de les imatges.

No es dona el cas d'imatges petites que puguin ser ampliades en una nova finestra. Però, en el cas dels hipertextos educatius, les imatges reduïdes il·lustren correctament els treballs que representen.

Malgrat que seria molt interessant, no totes les imatges i gràfics venen acompanyades d'un peu explicatiu.

No consta el *copyright* de l'autor de les imatges.

Les imatges que es fan servir aporten un valor afegit, especialment per la millora de l'atractiu visual que suposen. Fins i tot, crec que moltes pàgines estan mancades d'aquest atractiu visual per no disposar d'alguna imatge.

V. Accessibilitat

El web no posa a disposició de l'usuari que ho necessiti una versió "només text".

S'eviten combinacions de color entre el text i el fons que no puguin ser llegides per algunes discapacitacions visuals com el daltonisme, mitjançant fórmules com l'ús de la lletra negra sobre fons blanc, que afavoreix la visió del web per als discapacitats visuals.

Com que no hi ha gaire contingut gràfic, els discapacitats visuals tenen menys problemes a l'hora d'entendre a informació exposada al web.

No es proporcionen equivalents visuals o auditius als usuaris, com ara descripcions auditives, icones, o vídeos amb persones traduint el text al llenguatge per a sord-muts, per exemple.

Per mantenir una bona imatge del web, és convenient que totes les pàgines siguin accessibles encara que els navegadors no suportin les tecnologies més modernes. Però, n'hi ha pàgines on les opcions fetes amb Javascript no funcionen correctament si es fa servir com a navegador el Netscape 4.6.

En les pàgines pròpies del web, només hi ha icones amb gifs mòbils, la desactivació de les quals no és necessària. En el cas de les presentacions amb Flash d'alguns treballs del professorat a hipertextos educatius, em prémer amb el ratolí a sobre es salta la introducció i s'entra en el treball en qüestió.

c) Aspectes de navegació

I. Organització interna

L'estructura del web no facilita la localització dels recursos. La lògica de l'estructura del web es basa, com ja he comentat abans, en el tipus d'informació que s'exposa, més que en una agrupació per matèries dels continguts. Per això, una cerca d'informació sobre un

tema concret obligaria a navegar per diferents pàgines, que no estan vinculades més que pel menú principal.

En general, n'hi ha prou amb tres o quatre clics per arribar a la informació final que busquem.

Tal com està actualment, el web presenta unitat de sentit, però s'estructura entorn uns eixos que no cohesionen correctament aquesta unitat.

Les pàgines haurien de ser concises, sense que calgués moure la barra de desplaçament vertical per visualitzar-ne la totalitat. Però, en moltes pàgines la informació és massa extensa (especialment la de l'agenda cultural). Es podria dividir en diferents pàgines.

Quan hi ha imatges, es carrega abans la informació textual, que figura a la part superior de la pàgina i, per tant, permet visualitzar-la mentre es carreguen les imatges.

La part superior de la pàgina es carrega molt ràpidament, cosa que s'adequa a les necessitats d'una navegació correcta.

Existeix un codi visual clar per a indicar els enllaços. En general el color 'blau universal' per als enllaços no visitats i les variacions corresponents (LINK="#0000FF" VLINK="#551A8B" ALINK="#0000FFTEXT="#000000").

Es troba a faltar una ruta de navegació visible a la part superior de la pàgina.

No existeixen pàgines "mortes" (aquelles que no estan enllaçades a cap altre), ja que el marc esquerre, que conté el menú principal, permet la connexió amb altres pàgines en tot moment.

Hi ha sempre la possibilitat d'anar a la pàgina principal des de totes les altres, des del marc superior.

Trobem elements de navegació tant a la part superior com a la part esquerra, cosa que permet la navegació ràpida: enllaços a Lletra i a la pàgina principal del web en el marc superior i menú principal al marc esquerre.

L'espai dedicat a la navegació no ocupa més del 20% de la pantalla, com és recomanable.

La barra d'estat mostra el text dels enllaços, però la funció mouseOver no és present a totes les planes.

Es distingeixen els enllaços visitats dels que no ho han estat, fent servir colors diferents per uns i pels altres.

No s'utilitzen els símbols 'en construcció', que acostumen a no aportar cap informació útil a l'usuari.

Les pàgines externes enllaçades, en general, no s'obren en una finestra nova. Tan els enllaços de la pàgina de recursos, com els de l'agenda cultural s'obren dins del marc principal del web, cosa que no facilita les cerques múltiples.

Els enllaços indiquen quina informació es troba vinculada. Però, tan en el cas de l'agenda cultural, com dels recursos, els enllaços es presenten acompanyats d'una informació explicativa, que, com en el cas dels enllaços, no sempre es troba actualitzada.

Els enllaços no fan servir la fórmula del 'prem aquí'. Es fa servir el text dels vincles, que és més significatiu.

S'abusa dels enllaços, perquè augmentaria la qualitat de la informació si n'hi hagués menys enllaços, però aquests fossin conductors cap a una informació de més qualitat. A part del trencament que presenten alguns per la manca d'actualització que presenta el web.

S'eviten els enllaços dins d'una mateixa pàgina, de manera que s'evita la desorientació de l'usuari. Els únics enllaços que trobem dins d'una mateixa pàgina són per dirigir-se cap a una secció o per tornar-ne a l'inici de la pàgina.

Avui en dia, l'ús de marcs està força discutit, ja que impedeix saber on et trobes del web (si has de fer referència a una pàgina concreta es fa molt difícil saber-ne quina per la barra de direccions) i dóna inseguretats al visitant a l'hora de navegar. Per això, encara que sí s'integra bé en el disseny general de la pàgina, el seu ús és desaconsellable.

No s'utilitzen fitxers en format PDF per a facilitar les versions imprimibles dels documents.

No hi ha metadades sobre el contingut. Es perd la possibilitat de posar a l'abast de tota persona interessada una informació de qualitat que respondria fàcilment a les seves cerques.

Depèn la pàgina, podem trobar o no resums descriptius. En tot cas, alguns s'estenen massa en la informació que donen, ja que no hem d'oblidar que només han de fer d'introducció a la informació que els segueix.

Per evitar tenir un munt de pàgines web que comencin amb Universitat Oberta de Catalunya, és recomanable que la paraula més específica de la descripció de la pàgina vagi al començament del títol de la pàgina. Però, hem observat que no hi ha unitat de

criteri: algunes pàgines no tenen títol, d'altres comencen per Humanitats i el terme específic ve a continuació i d'altres no contenen cap referència a l'espai.

II. Ajudes a l'usuari

No hi ha un mapa del web, ni disposem d'un índex de continguts complet sempre visible.

Tampoc s'han disposat els sempre necessaris enllaços "endavant" i "enrere" a totes les planes. Només podem trobar les icones de tornar al començament de la pàgina.

La navegació mitjançant l'ús de rutes només es fa servir a l'apartat 'Les professions de la cultura'.

No existeixen opcions d'ajuda en línia i/o contextual.

No hi ha opcions d'impressió dels documents, ni pàgines o seccions de la web de forma individual, ni en versió íntegra. Tampoc tenim l'opció d'imprimir només el text.

III. Eines de cerca

El web no ofereix un cercador intern, eina que, avui en dia, es considera indispensable per a oferir un servei de qualitat a tots els usuaris. Per tant, ja no puc valorar la seva ubicació, ni si disposa d'opcions de cerca avançada, ni la manera en què mostra els resultats, o si aquests estan agrupats per categories, ni el nivell de comprensió de la interfícies que s'hagués fet servir.

IV. Requeriments tecnològics

He provat versions anteriors dels navegadors més estesos (Internet Explorer 5.5 i Netscape 4.6) i algunes opcions fetes amb Javascript no funcionen amb el Netscape. Cal tenir en compte que ni ha molta gent que no té la darrera versió d'aquests navegadors.

No ho he pogut comprovar si el web funciona correctament amb tota mena de pantalles de navegació, com per exemple les Palm.

No estan especificats els requeriments de hardware i software necessaris, quan normalment s'acostumen a indicar a la pàgina principal.

De vegades, si el web necessita uns requeriments tecnològics determinats per la seva correcta visualització, s'acostuma a ubicar un enllaç que permeti fer una descàrrega del programa o connector corresponent. Però, en el nostre cas, no hi ha cap tipus d'oferiments de descàrrega. Només és fan crides a subprogrames (plugins) com el Flash de la presentació de 'Les senyorettes d'Avignon'.

V. Interactivitat

No s'ofereixen mecanismes d'interacció amb els autors, com ara indicacions d'adreces de correu electrònic, de l'adreça postal, o d'un número de telèfon de contacte.

Tampoc existeixen recursos específics interactius, com jocs o fòrums de discussió.

4.3. Anàlisi dels resultats del qüestionari sobre el web.

El resultat que es desprenen de les respostes a aquest qüestionari s'han de prendre amb una certa prudència, ja que, com he comentat al punt 2, el percentatge que representa aquesta mostra no és prou significatiu sobre el total de la comunitat de la UOC i cal considerar-los a manera d'orientació.

A continuació analitzaré les respostes dels diferents apartats del qüestionari⁶:

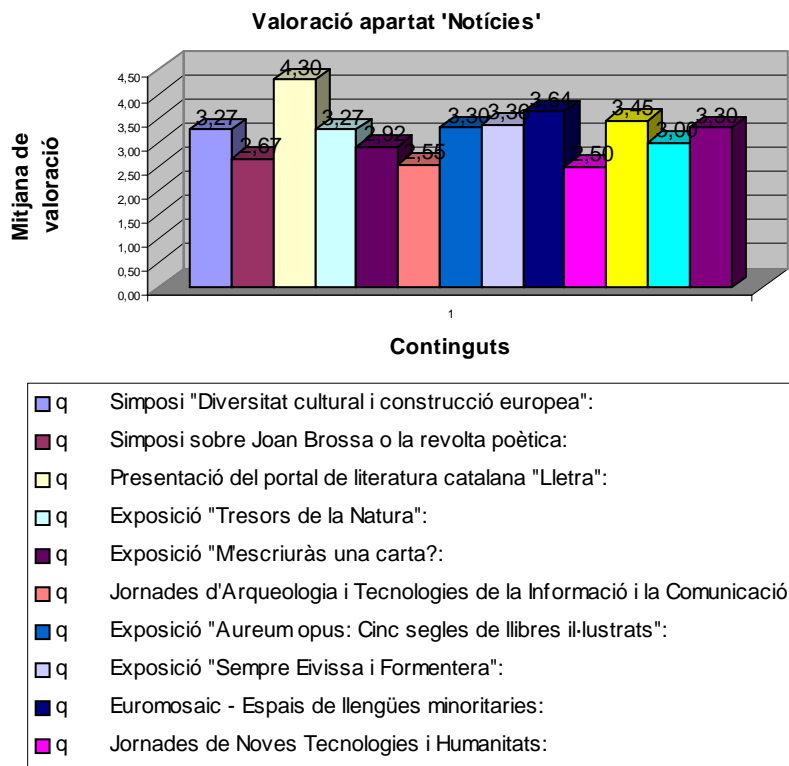
1. Les pàgines de presentació dels estudis són qualificades com a simplement 'correctes en la major part dels casos (69% i 64%), però amb diverses puntualitzacions, com ara qui destaca que visualment siguin poc atractives o qui afirma que convindria utilitzar un estil més dinàmic i no tan narratiu.

Entre els que les consideren poc interessants (23% i 18%), s'indica que es tracta "*d'una informació molt formal i poc comunicativa*".

2. La informació relativa a l'equip docent és valorada com a poc útil o correcta en la major part dels casos (38% i 38%), justificant la valoració en alguns casos per la impossibilitat de gestionar i actualitzar més còmodament els currículums vitae, que es presenten amb informació no actualitzada, i perquè no explica les línies d'investigació de les persones que formen l'equip docent.
3. La major part de les persones consultades (69%) estaven interessades en disposar d'informació sobre el perfil dels estudiants. En concret, voldrien conèixer les següents dades: edat, sexe, estudis anteriors, aspiracions professionals, professions actuals, data d'inici dels estudis, població. És a dir, indicadors socioculturals en general. També s'han mencionat com a interessants els indicadors que es manegen des dels estudis i, fins i tot, els resultats de la valoració de l'enquesta semestral que demana el Rector.

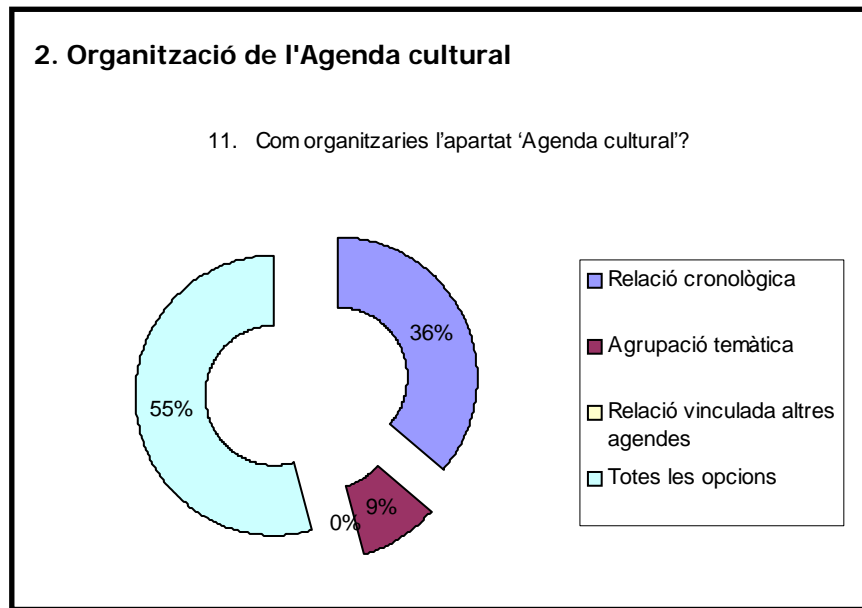
⁶ Qüestionari per a l'anàlisi del web dels Estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC (annex II).

1. Valoració dels continguts de 'Notícies'

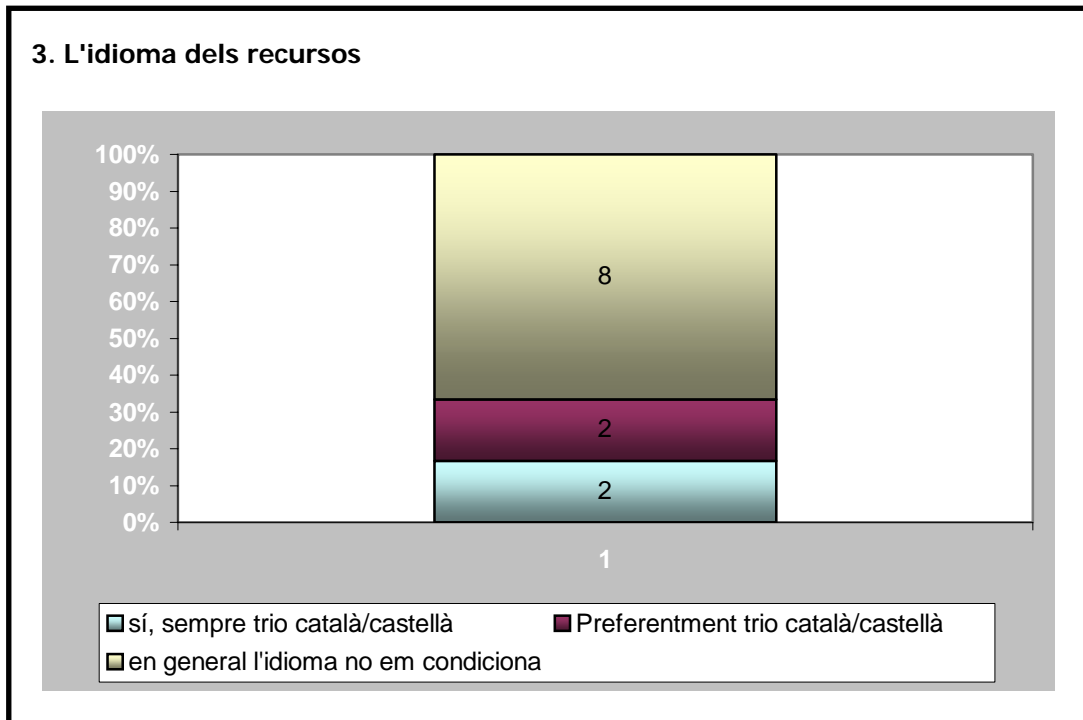
4. Pel que fa a la valoració de l'apartat 'Notícies' (gràfica 1), hem de tenir en compte que part de les diferències que s'han donat en aquesta valoració depèn de la dificultat que presenten alguns vincles per accedir a les respectives seccions des d'alguns navegadors. La valoració mitjana no és massa elevada (3,19 sobre 5), destacant la baixa puntuació del Simposi sobre Joan Brossa o la revolta poètica, de les Jornades d'Arqueologia i Tecnologies de la Informació i la Comunicació i de les Jornades de Noves Tecnologies i Humanitats; així com l'excel·lent valoració que han fet de la Presentació del portal de literatura catalana *Lletra*.

5. En general, els espais de *Lletra* (4,18) i de les revistes *Digithum* (3,82) i *JOCS* (3,73) tenen molt bona valoració.
6. Respecte la secció de 'Les professions de la cultura', el 90% la consideren d'utilitat per als estudiants, sempre i quan s'actualitzi la informació i un 50% troba a faltar 'professions de la cultura', com ara les de filòleg, lingüista, crític literari, escriptor, o les del camp de la recerca.

7. L'organització de l'apartat de l'Agenda cultural (gràfica 2) que ha estat triada majoritàriament (55%) és la que contemplava oferir totes les possibilitats d'organització (relació cronològica de les activitats, per agrupació temàtica i relació vinculada d'altres agendes externes). Però, en tot cas, s'apunta com a fonamental l'actualització.

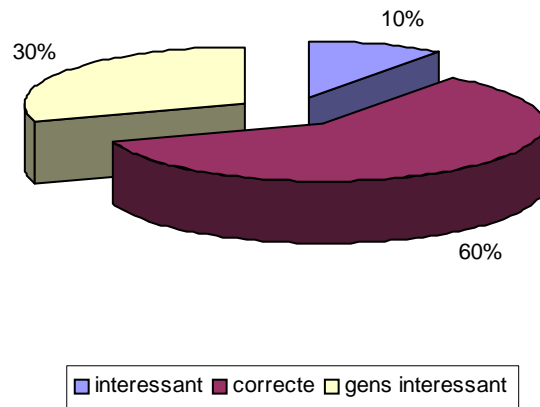
8. Respecte de l'idioma (gràfica 3) hi ha hagut força coincidència a l'hora d'afirmar que no és un aspecte condicionador de la tria dels recursos que volem visitar. Cal tenir en compte, com ha indicat alguna persona que els recursos oferts, en general, no es troben en llengües exòtiques, sinó en anglès o francès, llengües comprensibles per a una majoria de la població. Tan sols es tractava de veure les tendències a l'hora de triar el recurs a visitar per tal de valorar la possibilitat d'oferir una agrupació dels recursos segons l'idioma.

9. El grup de discussió 'El llenguatge i el neocapitalisme' (gràfica 4) ha estat trobat *gens interessant* per un significatiu 30% i en general ha estat qualificat només de *correcte* (60%). S'indiquen com a possibles causes de la manca d'interès, en primer lloc, el fet que no sigui actiu actualment, i, també, el requisit d'haver de donar-se d'alta per a poder consultar el contingut del debat.

4. El llenguatge i el neocapitalisme

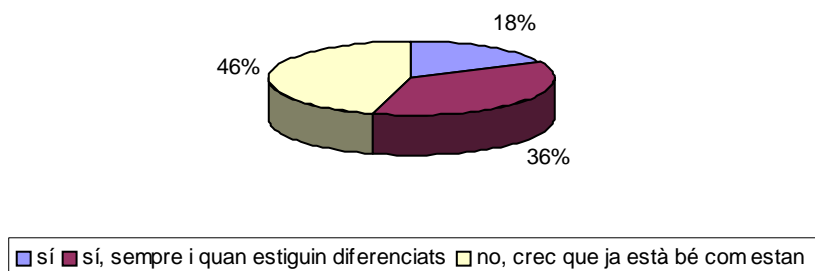
13. Consideres interessant el grup de discussió 'El llenguatge i el neocapitalisme' a l'apartat 'Recursos'?

10. L'apartat dels Hipertextos educatius (gràfica 5) ha rebut una valoració força alta (4,18 i 4,27), cosa que demostra la seva idoneïtat. I la majoria (46%) considera adequada la classificació actual que els separa en materials del professorat i treballs d'estudiants, perquè, com ha observat algú, encara no n'hi ha una gran quantitat.

5. Organització dels hipertextos

15. Creus seria més útil agrupar tots els treballs en una única classificació temàtica?

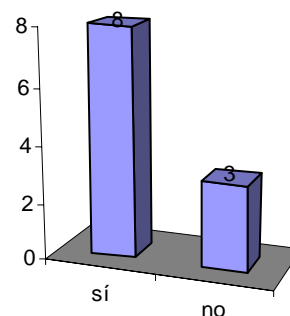

11. Pel que fa als grups de recerca, el 100% ha considerat que seria necessari que tinguessin més protagonisme dins del web i un 60% han opinat que la informació sobre aquests grups de recerca no és prou àmplia, queixant-se especialment dels enllaços que hi condueixen.

12. Disposar d'informació actualitzada sobre els plans docents de les assignatures (gràfica 6) que imparteixen els estudis és considerat convenient per la majoria (73%), entre altres motius, perquè no es pot disposar d'aquesta informació fins a la matriculació de l'assignatura. Encara que algun consultor ha considerat que aquesta informació és més pertinent donar-la dins del campus, ja que és d'accés més restringit.

6. Plans docents actualitzats

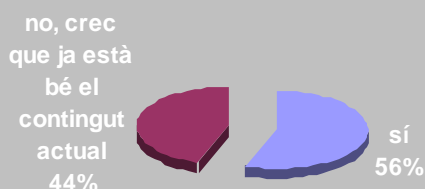
17. Creus que seria convenient disposar de la informació actualitzada sobre els plans docents de les assignatures que imparteixen els estudis d'Humanitats i Filologia?

13. Finalment, i pel que fa a possibles mancances del web quant a continguts, més de la meitat (56%) han opinat que inclourien altres informacions d'interès (gràfica 7) que ara no hi són, com ara ofertes de treball, col·laboracions, o, en un altre àmbit, informacions de política docent que caldria posar a disposició de consultors i

7. Ampliació de contingut

19. Actualment, creus que hi ha informació d'interès general per a la comunitat d'estudiants i professors dels estudis que caldria afegir en aquest espai?

tutors. En aquest sentit, suposo que s'està suggerint un accés restringit a una part del web. Un consultor apunta com a exemple d'informació de política docent l'adreça:

http://cv.uoc.es/~grc0_000148_web/zfilologia/web/index.htm.

4.4. Anàlisi comparativa amb webs similars d'Universitats europees i americanes.

Per tal de poder tenir una fonamentació més profunda a l'hora de fer la proposta de renovació del web i amb la intenció de complementar l'anàlisi personal i la que ha resultat dels resultats del qüestionari sobre els continguts passat als usuaris del web, he elaborat una taula comparativa entre deu universitats de diferents àmbits internacionals, respecte dels continguts del web d'Humanitats i Filologia de la UOC, buscant les similituds i diferències, així com aquells aspectes que, pel seu caràcter innovador, o pel valor afegit que signifiquen, poguessin ser tinguts en consideració a l'hora de fer la nostra proposta.

Tenint en compte la gran quantitat d'universitats importants que podem trobar en el panorama europeu i nord-americà, especialment pel que fa a la seva presència en Internet, he hagut de fer una tria que fos prou significativa, tant per la quantitat, com per la qualitat dels continguts educatius que aportin els seus webs.

Després de marcar en deu la xifra de webs que, raonablement, es podien analitzar, els triats han estat:

- El de la Faculty of History de la University of Cambridge.
- El del Centre for Linguistics & Philology de la Oxford University.
- El Humanities Web Portal d'UCLA.
- El del Yale Human Relations Area Files.
- El del Humanities Center de la Harvard University.
- El de la Faculté de Philosophie et Lettres de la Université Libre de Bruxelles.
- El de la Université de la Sorbonne (Paris IV).
- El del Dipartimento di Filosofia de la Università degli studi Roma TRE.
- El de la Faculté des lettres de la Université de Lausanne.
- El del Humanities Institute of Ireland del University College Dublin.

Per una banda es tractava de comprovar quins apartats eren habituals a tots els webs, i, per tant, bàsics en el desenvolupament d'un web d'aquestes característiques:

- Tots els webs disposen d'informació amb la finalitat de presentar els estudis, des dels que expliquen la finalitat general de la seva existència, fins als que, complementen aquesta informació bàsica amb petites introduccions històriques.
- De la mateixa manera, també tots contenen informació sobre els cursos que imparteixen: programes del cursos, professorat que els imparteix, formació específica...
- No tots els webs faciliten informació referent al seu equip docent universitari. De fet, més de la meitat no fan cap referència a la informació curricular del seu professorat.
- En general, el tractament de les novetats és gairebé inexistent, si bé he trobat importants excepcions, com ara la Universitat de Cambridge, que disposa d'un servei força interessant, que detalla, en una pàgina específica, tots els canvis que s'han fet en el web, ordenats per data de modificació. Es tracta del *Website Updates*.
- L'apartat 'Notícies', compost de treballs monogràfics i grups de discussió, no té equivalent en els altres webs examinats. No pel que fa al títol, sinó pel contingut d'aquest apartat.
- De revistes, en podem trobar a la meitat dels webs. En general, i a excepció d'un web, s'hi troben entre una o dues revistes.
- En la mateixa proporció trobem l'equivalent de la nostra agenda cultural (50%). Els esdeveniments són organitzats de diverses maneres. La més usual és el calendari mensual, d'on es pot seleccionar una data per veure els esdeveniments que s'hi duen a terme. En tot cas, la presentació no esdevé mai de la magnitud de la nostra (aproximadament 30 pantalles).
- Els recursos electrònics són tractats en un altre 50% dels casos. En algun cas, el tractament és similar al del web dels estudis; però, en un parell de webs, n'han fet un tractament especial, disposant cercadors, de l'estil del de la Biblioteca de la UOC.
- Pel que fa al contingut de materials hipertextuals educatius, hem de dir que només hem aconseguit trobar dos webs (a les universitats de Lausanne i de Roma 3) amb hipertextos semblants als treballs que han disposat els estudis

d'Humanitats i Filologia Catalana de la UOC en el seu web. Sens dubte, un dels punts forts de la comparació amb els altres webs.

- En sis dels 10 webs hem trobat referències a la Recerca, en algun dels casos explicant el seu programa de recerca vigent durant un període concret 2002-2007.

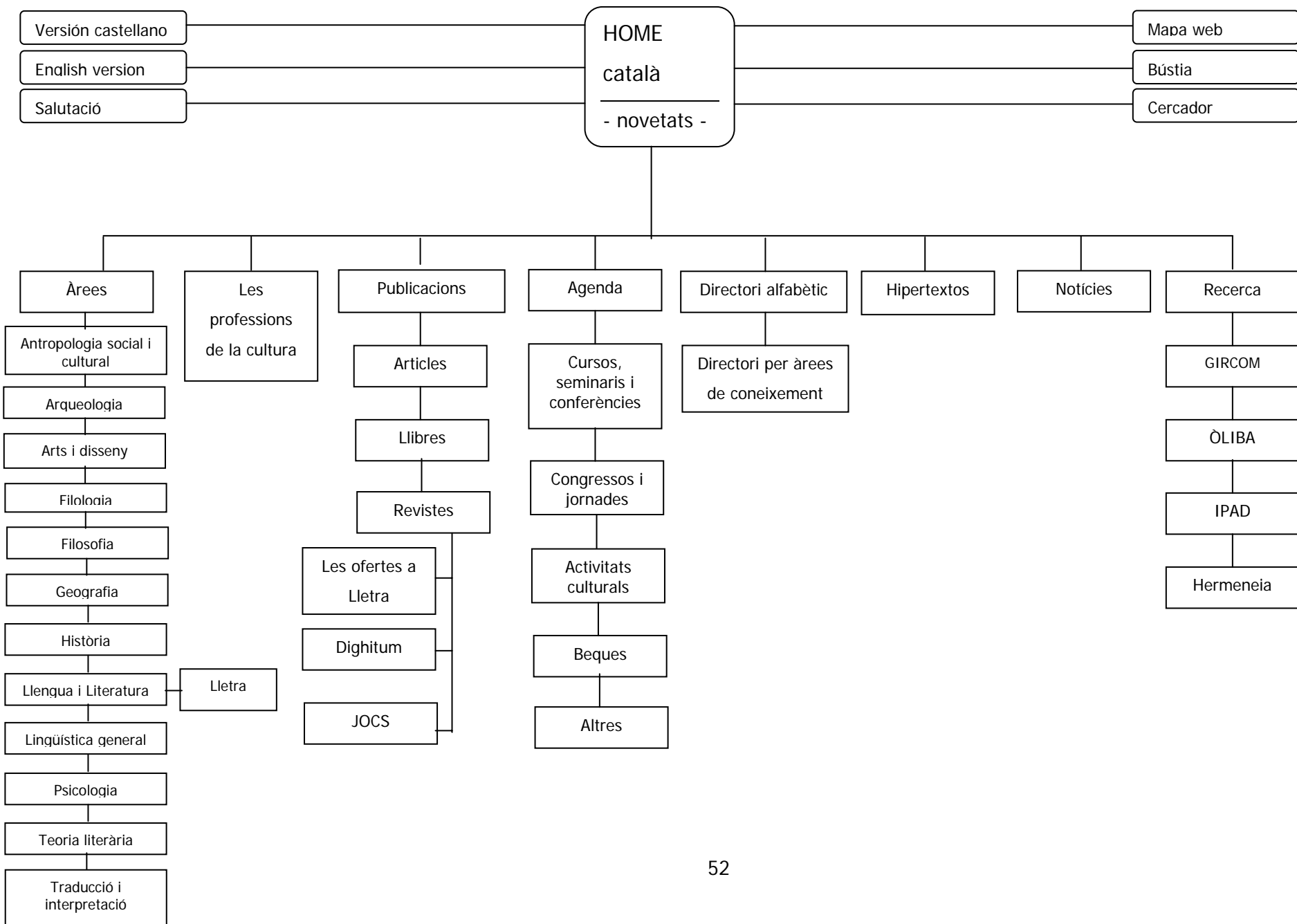
A més dels punts de comparació respecte del contingut actual del web, hem revisat altres aspectes que actualment no trobem en el web dels estudis:

- Només tres dels webs disposaven de **cercador**, un d'ells, fins i tot, donava l'opció de fer cerques avançades (Universitat de Cambridge). Cal dir que els webs centrals disposaven tots de cercador.
- Tots els webs disposaven les **dades institucionals** habituals en la pàgina principal o en una de vinculada. En general: adreça, telèfon, fax, lloc web i adreça electrònica. Si bé aquestes últimes dades no hi eren a tots els webs.
- Únicament hem comprovat l'ús del **copyright** en tres dels webs: la Universitat Libre de Bruxelles, UCLA i l'University College Dublin.
- Tampoc hem pogut veure un ús generalitzat de la informació relativa a la **darrera actualització** de les pàgines. Tres són les universitats que en fan ús: la de Brussel·les, la de Cambridge i la d'Oxford.
- En el cas de la universitat belga, a més, hem pogut comprovar com aprofita un recurs d'una certa importància en Internet, com és la disposició d'una pàgina **FAQ**, amb les respostes a les preguntes més freqüents que poden interessar als usuaris del web. Però, ha estat en la única que hem pogut comprovar l'ús d'aquest instrument d'ajuda.
- Un altre cop la mateixa universitat, junt amb Harvard i la universitat romana, ens ha mostrat l'ús d'un altre instrument d'informació sobre el web. Es tracta del **comptador**, que, en algun cas, estava vinculat a la sempre interessant pàgina d'estadístiques.
- Tres universitats ofereixen la possibilitat de comunicar-se electrònicament amb el **webmaster**.
- En dos dels casos, l'espai disposava d'un **mapa del web**: les universitats de Lausanne i la Sorbonne (Paris IV).
- En el web de la universitat romana trobem una pàgina molt pràctica pels usuaris: sota el nom d'*Alcune Università Europea* ens ofereix una bona **relació de webs**

universitaris. N'hi havia quatre de catalans, però, estranyament no figurava el de la UOC.

- Per últim, la Universitat de Lausanne disposa, a la seva pàgina principal, d'un servei d'accés ràpid a la informació, mitjançant una **llista desplegable** per accedir directament a tots els continguts del web.

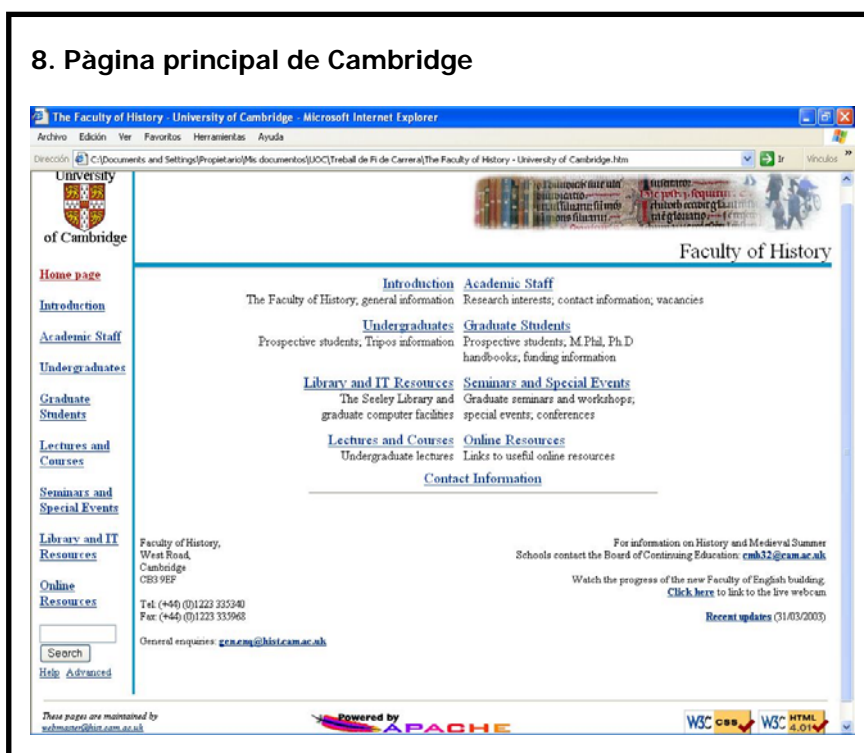
5. Proposta de nova web dels Estudis d'Humanitats i Filologia.

a) Pàgina principal

La nostra proposta preveu un canvi absolut en la pàgina principal del web, ja que és l'aparador més important que tindrà l'espai dels estudis d'Humanitats i Filologia. És molt important la seva renovació perquè, com a portal, representa la primera i més important impressió que rebrà el visitant i allò que no ens agrada la primera vegada que ho visitem difícilment ho tornarem a visitar.

Crec que s'ha de fer servir un logotip que representi els estudis en tot moment, tan en la documentació en format paper, com en les pàgines del web. Tota persona que arribi a una pàgina qualsevol del web ha de poder identificar fàcilment on es troba, per una

banda, i, per l'altra, una bona valoració de l'espai comportaria una valoració igualment bona dels estudis que s'hi identificarien pel seu logotip.

Un dels aspectes més importants en aquesta primera visió del web, però també en el seguiment posterior de les pàgines següents, és

del contrast entre el color de fons i el color dels textos (veure exemple de la pàgina principal de la Facultat d'Història de la Universitat de Cambridge en la imatge 8). Crec que s'hauria de renovar especialment l'ús del color negre com a color del fons i tendir cap al blanc o similars. La claredat sempre fa més atractiva la informació, mentre que els colors foscos serveixen millor els interessos de presentacions gràfiques de l'estil de 'Flash'.

La pàgina principal, en un primer terme, ha de contenir enllaços a les versions castellana i anglesa, a la pàgina de salutació dels estudis, i a la pàgina on caldria ubicar el mapa del web; alhora que hauria de permetre enviar un correu electrònic al responsable del web,

per fer-ne qualsevol tipus de suggeriment, comentari i/o queixa. També hauria de disposar, com la resta de pàgines del web, d'una funció de cerca bàsica i un enllaç cap a una pàgina on poder-ne fer de més complexes.

És molt important, continuant amb el contingut de la pàgina principal, que aprofitéssim aquest espai per fer conèixer les novetats que l'usuari pot trobar al web, ja que això ens garantiria la màxima difusió dels canvis que hi generéssim. Amb aquesta finalitat, si volguéssim una imatge representativa en la pàgina principal, es podria valorar que hi figurés com a marca d'aigua, cosa que ens permetria aprofitar millor l'espai.

Un altre detall important és donar la informació sobre quina és la resolució òptima per la qual hem dissenyat el web (800x600 per exemple) i amb quines versions mínimes dels navegadors el seu ús serà més correcte.

9. Informació sobre imatge de fons

Harvard The Humanities Center at Harvard The Humanities Center at Harvard The Humanities Center at Harvard The Humanities Center at Harvard

BACKGROUND IMAGES

The background image on the Humanities Center home page is taken from Jacques-Louis David's *The Death of Socrates* (1787).

To see the painting in a complete reproduction, click the small image above. (Please note: the reproduction is quite large.)

Last year's home page image was taken from Pieter Bruegel's *Landscape with the Fall of Icarus* (c. 1558). To see that painting in a complete reproduction, click the small image below.

The 2000-01 home page image was adopted from Bruegel's painting *The Tower of Babel* (1563). To see that painting in a complete reproduction, click the small image below.

Per una altra banda, podem considerar com a detall de qualitat del web si aquest disposa d'una pàgina complementària on l'usuari es pogués informar sobre la imatge que es fa servir de fons en la pàgina principal (actualment, en el nostre web, *L'home de Vitrubio* de Leonardo da Vinci), tal i com, per exemple, podem observar en el web de *l'Humanities Center of Harvard* (imatge 9), on, a més de la imatge que es fa servir actualment, s'ofereix informació sobre imatges anteriors.

El copyright és un altra detall que hauria d'informar-se en tot el web. Així com la data de la darrera modificació, que sovint és molt útil per a l'usuari i, quan es realitza un manteniment del web assíduament, afavoreix la imatge del propi web. En aquest sentit, considero molt positiu habilitar una pàgina on els usuari puguin consultar els canvis que hagi experimentat el web des de la seva darrera visita, tal i com hem pogut comprovar en el web de la Facultat d'Història de la Universitat de Cambridge (imatge 10).

10. Informació d'actualitzacions

Faculty of History
Website Updates

Updates and Changes to www.hist.cam.ac.uk

- 19/05/2003 Notice posted on undergraduate noticeboard.
- 13/05/2003 Ford lectures booklist removed.
- 08/05/2003 Notice posted on undergraduate noticeboard.
- 08/05/2003 Amendments to Academic Staff pages.
- 08/05/2003 Graduate workshop added.
- 29/04/2003 Library book accessions for April added.
- 01/05/2003 Seminar for Easter term added.
- 01/05/2003 Additions to graduate list.
- 01/05/2003 Amendments to Academic Staff pages.
- 30/04/2003 Leverhulme Lectures added.

Finalment, pel que fa a la pàgina principal, faltaria dir que els enllaços a les vuit pàgines que vertebrarien la navegació pel web, i dels que parlarem mes endavant, podrien ser continguts dins d'un mapa sensible, d'alta velocitat per carregar-se quan l'usuari visités les altres pàgines, ja què, com a imatge, estaria al *cache* de l'ordinador i, d'aquesta manera, estaria sempre present sense haver de recórrer als marcs.

Els tècnics desaconsellen l'ús de marcs perquè dificulten la navegació, i, en aquest sentit, crec que ens haurien de plantejar un canvi important, redissenyant el web amb gran cura de facilitar el màxim possible la navegació per les seves pàgines. Aquesta és la raó que hagi inclòs un mapa del web (en la imatge 11 podem veure, com a exemple, el del web de la Facultat de Lletres de la Universitat de Lausanne) a la meua proposta, que, a més, hauria d'anar acompanyat d'un índex de

11. Mapa web

continguts a la pàgina principal i de l'ús de rutes de navegació a totes les pàgines. L'ús de mapes del web facilita molt la navegació per la seva gran capacitat d'orientar-nos.

Cal ressaltar que la inclusió d'un cercador en el web significa posar una eina a l'abast de tots els usuaris que milloraria en gran manera l'usabilitat del web. Sempre que fos possible, caldria diferenciar dos tipus de cerca, una bàsica i una altra d'avançada pels usuaris que així ho requerissin.

La plana de salutació i/o presentació, aquella que sovint hem sentit que acostuma a ser la menys visitada de qualsevol web, podria ser una pàgina dinàmica i atractiva, si fem que el missatge del director dels estudis que hi figurés anés canviant amb el temps i el féssim acompanyar d'alguna imatge i vincles cap als diferents departaments o àrees de coneixements. També cal recordar que la major part dels usuaris que van respondre el qüestionari consideraven simplement correcte les pàgines de presentació i que, com algú apuntava, convindria utilitzar un estil més dinàmic i no tant narratiu.

Amb aquesta plana complementària de la pàgina principal podria anar vinculada la informació relativa al perfil dels estudiants, entre la qual podria constar la que van apuntar alguns usuaris en les seves respostes al qüestionari: edat, sexe, estudis anteriors, aspiracions professionals, professions actuals, data d'inici dels estudis i població; així com les valoracions de les enquestes semestrals que demana el Rector.

També es podria vincular la informació relativa a aquell personal que no hagués de figurar en els espais específics de les diferents àrees de coneixements, com ara els professors tutors.

b) Àrees de coneixements.

Aquesta secció hauria d'englobar una bona part del contingut actual de l'apartat 'Els estudis'. Els directors de programa de cada llicenciatura podrien continuar fent una breu introducció, que servís de promoció dels espais dedicats a les diferents àrees de coneixement, i alhora presentés les novetats més rellevants. Igualment, s'hauria de tenir en compte el que ja hem apuntat respecte de l'estil dinàmic i un to no tant narratiu per aquest tipus de textos.

Està pensat com a l'eix sobre el que s'haurien d'estructurar els continguts propis del professorat dels estudis.

Cada àrea de coneixement disposaria del seu propi espai, on ubicar la informació curricular del seu professorat (actualment a 'l'equip docent'), que opcionalment també podria disposar de pàgines personals, les assignatures impartides i els esdeveniments que s'hi relacionen, els plans docents i tot aquell material que el professorat considerés convenient pel seu interès específic (com, per exemple, exàmens anteriors o bibliografies recomanades), així com aquells recursos considerats importants en el seu àmbit de coneixement, que, d'aquesta manera, deixarien de tenir un espai propi per a integrar-se en el context general de la seva àrea de coneixements.

L'oferta de recursos, ben gestionada, és un dels aspectes més atractius pels usuaris en general. Per aconseguir-ho, cal no provocar la desorientació en la navegació amb excessius recursos. També seria important afegir sempre comentaris descriptius de la utilitat de cada vincle, i, si és possible, indicant la llengua o llengua en què està realitzat el recurs. Una manera interessant de presentar els recursos seria com a la Biblioteca, de manera que mitjançant desplegable es pogués triar matèria, idioma.

Els grups de discussió també poden ubicar-se dins d'aquesta secció. Si estan relacionats amb diferents àrees de coneixements sempre es poden incloure en la pàgina principal de la secció. En tot cas, és important que sempre pugui tenir clar l'usuari si es tracta d'un grup de discussió actiu en el qual pot intervenir o si ja no ho és, però encara pot consultar-ne el contingut..

Pel que fa als plans docents, caldria valorar que s'oferissin els plans docents vigents en cada semestre, perquè, tal i com ha valorat la majoria (un 73%) dels usuaris que han respost el qüestionari, és una informació molt útil per als estudiants a l'hora de decidir la seva matriculació.

Penso que els espais dedicats a les diferents àrees de coneixements significarien uns punts de trobada on es podrien recollir les diferents inquietuds tant del professorat, com dels estudiants, afavorint la creativitat i el diàleg.

Finalment, també es podria considerar l'opció de reservar una part d'aquest espai, mitjançant un accés restringit a consultors i tutors, per a la informació de política docent de cada àrea.

c) Notícies

La relació de les notícies, a més de la data que les situa cronològicament, necessita que cada notícia vagi acompanyada d'un text descriptiu. Aquesta secció s'ha de caracteritzar per mostrar una renovació constant i ha de contenir notícies que realment siguin interessants pels estudis, com ara: el descobriment d'un nou jaciment arqueològic, la publicació d'un llibre interessant per alguna àrea de coneixements dels estudis, la visita d'alguna personalitat científica, etc.

El valor de les notícies rau en la seva contemporaneïtat. El pas del temps les devalua.

Atès aquest caràcter efímer, crec que seria més convenient que la secció de notícies estigués inclosa en la pàgina principal, oferint ampliar la informació en pàgines específiques.

Per una altra banda, el contingut actual de la pàgina de Notícies s'hauria de traslladar a la secció que fos més adient per raó de la matèria (Agenda, Publicacions, Hipertextos...). Es podria considerar la possibilitat que aquest tipus de contingut portés inclòs algun sistema de valoració personal de l'usuari que hi accedís per tal de tenir una informació molt valuosa a l'hora de decidir el moment de la seva renovació o continuïtat en el web.

Així mateix, és molt necessari una revisió exhaustiva del web que permeti la correcció de tots els enllaços que ara es troben tallats o redirigits.

d) Les professions de la cultura

Aquest apartat és molt interessant (així ho ha considerat el 90% dels usuaris que han respost el qüestionari), per això i per mantenir aquest interès, caldria actualitzar la informació i introduir-ne novetats periòdicament per tal de renovar-lo, ja que és un camp molt obert i que sempre pot estar sotmès a revisions; de fet, la meitat dels que han respost el qüestionari han apuntat alguna professió de la cultura que trobaven a faltar: la de lingüista, la de crític literari, les de l'àmbit de Filologia i les de l'àmbit de la recerca.

El tractament d'un tema tan important com és el de les sortides professionals en un entorn universitari justifica plenament l'existència i manteniment d'aquest apartat dins del web.

Per una altra banda, en les respostes al qüestionari que s'ha plantejat als usuaris hem pogut observar que hi ha hagut persones que troben a faltar informació referent a ofertes

de treball. Crec que podria haver algun tipus de tractament d'aquest tema en aquesta secció, ja que s'hi relaciona força.

e) Publicacions

En aquesta secció es podrien incloure més apartats que el de 'Revistes' actual. Així 'Articles' i 'Llibres' podrien contenir material molt interessant pels usuaris del web.

Els articles haurien de ser oferts, tal i com ja s'està fent, també en una 'versió per a imprimir' (per exemple, en pdf) i convé tenir en compte que aquest tipus d'informació no té perquè estar duplicada, sinó que, de vegades, es pot limitar a enllaçar cap a un material que pot estar ubicat en les diferents 'àrees de coneixements' o en qualsevol altre secció del web o, fins i tot, en altres espais de la xarxa.

Seria interessant disposar de bones ressenyes de tots aquells llibres recomanats pels estudis i també es podria oferir, sempre que això fos possible, un enllaç cap a un centre de compra virtual (podria ser la Virtual), ja que crec

12. Informació sobre llibres

Humanities Center - Book Series - Microsoft Internet Explorer

Arquivo Edición Ver Favoritos Herramientas Ayuda

Dirección http://www.fas.harvard.edu/~humcenter/book_series.html

General Info Seminars Conferences and Events Newsletters Calendar Grad Students Books Announcements

CULTURE WORK: The Humanities Center Book Series

Field Work : Sites in Literary and Cultural Studies
by Marjorie Garber (Editor), Rebecca L. Walkowitz (Editor), Paul Franklin

What is culture? What are cultures? Are literary texts and cultural texts different? What do literature and other fields engaged in cultural work have in common? What can literary studies profitably do with other disciplines? What can cultural studies tell us about culture?

This volume of work, fresh from the dig, presents a timely account of current thinking on central issues within and beyond the humanities today. Field Work brings together such leading figures as Sacvan Bercovitch and Helen Vendler, Anthony Appiah and Barbara Johnson, Seyla Benhabib and Norman Bryson, Martha Minow and Henry Louis Gates, Jr., Marjorie Garber and Susan Suleiman, as well as scholars in areas as diverse as legal studies and Renaissance literature. From a rich variety of perspectives, these scholars excavate and explore foundational questions in their fields.

Purchase this book at [Routledge Press](#).

Historicism, Psychoanalysis, and Early Modern Culture
by Carla Mazzio (Editor), Douglas Trevor (Editor), Magreta de Grazia

Did people in early modern Europe have a concept of an inner self? Carla Mazzio and Douglas Trevor have brought together an outstanding group of literary, cultural, and history scholars to answer this intriguing question. Through a synthesis of historicism and psychoanalytic criticism, the contributors explore the complicated, nuanced, and often surprising union of history and subjectivity in Europe centuries before psychoanalytic theory. Addressing such

que és un molt bon servei que d'aquesta manera s'ofereix a l'usuari, tal i com ja fan altres universitats (a la imatge 12 podem veure l'exemple de la de Harvard).

Pel que fa a l'apartat de les revistes, cal dir que està molt ben valorat pels usuaris; per això, seria interessant incorporar l'accés directe a altres mitjans electrònics de l'àmbit de les humanitats i la filologia, com per exemple totes aquelles que s'ofereixen des de l'espai de *Lletra*; espai que crec que, pel seu caràcter rellevant, encara podria mantenir la seva presència dins de la pàgina principal del web; ara bé, no crec que sigui necessari que es

mantingui dins del marc fix del web, cosa que el garanteix la seva presència al llarg de tot el web.

f) Agenda cultural

Aquesta secció necessita una reducció important de continguts. Ara hi ha massa informació, amb el consegüent risc que no sigui actualitzada correctament.

És millor mantenir al dia una agenda pròpia i valorar quines altres agendes institucionals cal oferir el seu accés, sense intentar abastar tot l'àmbit territorial de Catalunya, ja que, si així es vol fer, potser caldria considerar quin és l'àmbit territorial d'intervenció de la UOC.

Pel que fa a la organització de l'agenda, més de la meitat dels usuaris consultats ha considerat que el més convenient era oferir totes les opcions de classificació dels esdeveniments. És a dir, disposar en una primera pàgina de la possibilitat de triar:

- una relació cronològica d'activitats, a la que podria accedir-se des d'un calendari, de manera que els usuaris tinguessin totes les activitats d'un període concret (setmana, mes...);
- una presentació de les activitats agrupades per tipus d'activitat (per exemple: cursos, seminaris i conferències; congressos i jornades; activitats cultural; beques; i altres, tal i com apunto a l'esquema);
- una relació d'enllaços a altres agendes institucionals.

g) Hipertextos.

El contingut d'aquesta secció és molt valuós. Així ho han considerat els usuaris que han respost el qüestionari; que han atorgat, de mitjana, una valoració molt alta, tant en el cas dels treballs del professorat (4,27 sobre 5), com dels estudiants (4,18). Per tant, crec que cal mantenir-lo i ampliar-lo tan com sigui possible.

Només voldria fer unes apreciacions:

- La selecció dels treballs dels alumnes també podria incloure imatges representatives tal com apareix en els treballs dels professors.
- Convé organitzar bé l'estructura d'aquesta secció perquè si funciona com una base de dades en continu creixement és important la seva organització. Actualment,

més de la meitat dels usuaris han cregut que seria més útil agrupar tots els treballs sota una única classificació temàtica. Ara bé, la majoria continua pensat que han d'estar diferenciats d'alguna manera. Conforme s'afegeixin més treballs, aquesta organització temàtica única pot esdevenir un bon instrument per facilitar-ne la consulta als usuaris.

- Lògicament, dins de les àrees de coneixements hauria de haver-hi alguna referència als treballs del seu àmbit que figuressin en aquesta secció.
- Crec que, com totes les altres seccions, hauria de tenir un petit espai en la plana principal que anés canviant constantment, per donar a conèixer els treballs més obertament, perquè qui hi arriba, tornarà si sap que trobarà continguts diferents, però el més important és que la gent hi arribi i que sàpiga abans d'arribar que pot trobar coses noves.

h) Recerca

Tots els usuaris han estat d'acord a l'hora de respondre el qüestionari considerant que els grups de recerca haurien de tenir més protagonisme dins del web. Un 60% ha opinat que la informació que troba en el web sobre aquests grups de recerca no és prou àmplia.

Els grups de recerca necessiten donar-se a conèixer més, i, per fer-ho, caldria preparar una informació molt més concreta i descriptiva de la seva activitat per a figurar en aquest espai.

Tal i com ha observat algun dels usuaris, dos dels grups no disposen d'un enllaç cap a un espai propi on s'expliqui la seva activitat.

El web podria ser un espai molt adequat per donar a conèixer els resultats d'aquesta activitat.

i) Directori

Per últim, considero molt pràctic facilitar un directori alfabètic que serveixi d'eina de cerca per als usuaris. En aquest directori es podria consultar les dades d'identificació sobre qualsevol persona que figuri en el web, així com els enllaços a totes aquelles pàgines que tinguin relació amb elles. Això vol dir que a més dels professors, també haurien de figurar

els autors dels articles, dels llibres, dels hipertextos i de qualsevol altre documentació que hi hagués al web.

En el cas de persones que disposin de pàgina personal, a més de la informació general (com ara, adreça electrònica de contacte), es podria oferir un enllaç cap a aquesta pàgina.

6. Conclusions.

En primer lloc, voldria fer constar que els conceptes d'usabilitat recollits al capítol 3 d'aquest treball i que estan basats principalment en les teories de Jakob Nielsen no s'han de considerar com a lleis universals, sinó com a possibles convencions subjectes a l'evolució constant d'un mitjà com és Internet.

Malgrat que aquesta proposta plantegi un canvi respecte la filosofia transversal que fins ara han mantingut els estudis d'Humanitats, l'agrupació dels continguts del web entorn a les àrees de coneixements està justificada per la intenció d'afavorir la consulta de la informació que conté el web, que, al meu entendre, en ser més àgil i pràctica, pot beneficiar als usuaris i, per tant, potenciar l'ús del web.

En atenció a les inversions de recursos humans i econòmics que implica la seva aplicació, aquesta proposta presenta dificultats importants per la seva completa realització, però aquest treball ha estat orientat a la cerca d'una proposta de renovació del web que signifiqués la seva millora, especialment, pel que fa a oferir una informació el més útil possible per als seus usuaris.

Les possibles limitacions en la seva posada en marxa podrien ser vençudes mitjançant la renúncia als aspectes més formals del projecte.

Bibliografia.

7.1. Sobre hipertext i cibercultura

Castells, Manuel. *La era de la informació*. Madrid: Alianza Editorial, 1997.

Codina, Lluís *El llibre digital*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Centre d'Investigació de la Comunicació, 1996.

7.2. Sobre arquitectura de la informació i aspectes formals

Carlson, Jeff; Malines, Toby; Fleighman, Glenn. *Tipografía: las mejores web*. Barcelona: Ed. Gustavo Gili, S.A., 1999.

Carlson, Jeff; Malines, Toby; Fleighman, Glenn. *Navegación: las mejores web*. Barcelona: Ed. Gustavo Gili, S.A., 1999.

Library of Congress dels Estats Units d'Amèrica. *World Wide Web Style Guide*. <http://lcweb.loc.gov/loc/webstyle/> [12 de novembre de 2002].

Maniega Legarda, David. *Tècniques d'edició electrònica*. Barcelona: UOC,

Nielsen, Jakob. Usabilidad. *Diseño de sitios web*. Madrid: Prentice Hall, 2000.

Nielsen, Jakob. Useit.com: *Jakob Nielsen's site (Usability and Web Design)*. <http://www.useit.com/> Darrera actualització 7 d'octubre de 2002 [7 d'octubre de 2002].

Orihuela, José Luis; Santos, Maria Luisa. *Introducción al diseño digital: Concepción y desarrollo de proyectos de comunicación interactiva*. Biblioteca profesional de diseño. Madrid: Ediciones Anaya Multimedia, 1999 .

Powell, Thomas. L. *Web Design: The Complete Reference*. <http://www.webdesignref.com/> [30 de setembre de 2002].

Pring, R. WW. *Tipografía. 300 diseños tipográficos para sitios web*. Barcelona: Ed. Gustavo Gili, S.A, 1999.

Scholtz, Jean; Laskowski, Sharon. *Developing Usability Tools and Techniques for Web Sites*. http://www.itl.nist.gov/iaui/vvrg/jpaper/hf_and_web.html [8 d'octubre de 2002].

Trochim, William. *Evaluating Websites*. <http://trochim.human.cornell.edu/webeval/webeval.htm> [8 d'octubre de 2002].

University of Yale. *Web Style Guide*. <http://info.med.yale.edu/caim/manual> [3 d'octubre de 2002].

7.3. Sobre criteris d'avaluació de pàgines web

Dumas, Joseph B.; Redish, Janice C. *A practical guide to usability testing*. (els Estats Units): Intellect, 1999.

Los 10 peores errores en diseño web
<http://www.geocities.com/SiliconValley/Way/4302/errores.html> Darrera actualització 6 d'octubre de 1998 [14 de juliol de 2002].

Nielsen, Jacob; Tahir, Marie. *Homepage Usability: 50 websites deconstructed*. (els Estats Units): New Riders Publishing, 2002.

Solanilla Demestre, Laura. *Les TIC a les webs dels museus d'història i arqueologia*. Treball de fi de carrera. Llicenciatura en Humanitats per la UOC. Barcelona, 2001.

Guía para el diseño de Páginas en Internet.
<http://www.geocities.com/SiliconValley/Heights/1779/> [13 de juliol de 2002].

Diseño para la web: forma y contenido. Un manual en línea de diseño digital. Vigital
http://www.mundofree.com/joanmmas/Diseno_Web/disen_web.html [13 de juliol de 2002].

ANNEX I: Qüestionari per a l'anàlisi del web.

Aspectes de contingut

Autoria i responsabilitat

- És determina clarament qui és l'autor o institució responsable del web?
- S'identifica l'autor de cada pàgina?
- Apareix el copyright de forma visible a la pàgina inicial?
- S'ofereix un correu electrònic de contacte amb els responsables del web?
- El logotip de la UOC apareix de forma clara i visible en totes les pàgines?

Riquesa de la informació

- Existeix una introducció, resum o índex que resumeixi els continguts del web?
- Existeix una pàgina de novetats?
- Existeix una secció amb la resposta a les consultes que es fan més sovint?
- S'ofereix un thesaurus o llistat de paraules clau que indiqui els continguts informatius?
- El web proporciona informació amb contingut propi i original ?
- La informació s'ofereix de forma rigorosa? Consten referències bibliogràfiques, aparell crític, notes ?
- Els enllaços oferts son rellevants i apropiats al tema, i estan revisats periòdicament i en funcionament?

Redacció

- La informació està ben organitzada i presenta una estructura clara i lògica?
- Les pàgines són breus i de navegació senzilla (no més de 500 paraules)?
- La informació està organitzada segons les necessitats de l'usuari?
- La fragmentació de la informació en pàgines web respecta les unitats de sentit?
- Esta lliure de faltes d'ortografia o sintaxi ?
- Esta lliure d' errors tipogràfics o de composició?

- El text és concís?
- Hi ha una idea per paràgraf?
- La primera frase de cada paràgraf dóna la informació més important?
- Es fa ús de les negretes per reforçar les idees més importants?

Actualitat

- Apareix de forma visible la data de la darrera actualització en la pàgina inicial i és correspon amb el contingut que es mostra?

Aspectes formals

Composició

- La informació està ben organitzada i presenta una estructura clara i lògica?
- La pàgina principal presenta un disseny que la diferencia de la resta de pàgines?
- El web està dissenyat en percentatges per a poder adaptar-se a qualsevol amplada de pantalla?
- La informació està organitzada segons les necessitats de l'usuari?
- Existeix un equilibri formal adequat entre els blocs de text, les imatges i els espais en blanc?
- Es manifesta alguna mena de jerarquia visual que destaquï els elements principals?
- El contingut està organitzat gràficament de forma lògica, és predictiu i segueix una sistemàtica?
- La informació es visualitza sencera dins del format horitzontal de la pantalla?

Tipografia

- No existeixen textos escrits només en majúscules?
- La llargada de les línies de text es manté dins la pantalla ?

- ❑ Existeix una jerarquia tipogràfica comuna a totes les planes del web que determini els nivells de lectura?
- ❑ El tipus de lletra està configurat per defecte en qualsevol navegador? (sans serif o verdana són molt adequades)
- ❑ El cos de lletra del text és 12 punts o més gran?
- ❑ S'utilitzen llistes sempre que es pot?
- ❑ La versió imprimible té un altre tipus de lletra més adequat al paper? (p. ex. helvètica o arial)

Color

- ❑ El contrast entre el color de fons i el del text facilita la lectura?
- ❑ S'utilitza un fons clar? (més agradable a la vista)
- ❑ Es fa servir el color vermell? (de vegades, es pot entendre com a prohibició)
- ❑ Es fa servir la paleta de 216 colors, sense fer-ne ús més detallistes?

Imatges, gràfics i arxius de so i vídeo

- ❑ Les imatges i/o els arxius de so no tarden molt a carregar-se?
- ❑ Si hi ha un arxiu de so incorporat en la càrrega de la pàgina, existeix l'opció de desactivar-lo?
- ❑ S'adverteix de la mida de les imatges que superen les 50 Kb.?
- ❑ S'utilitzen atributs ALT per a les imatges?
- ❑ Les imatges tenen una bona definició?
- ❑ S'inclouen atributs d'amplada i alçada?
- ❑ En cas d'imatges petites, existeix l'opció de poder-les ampliar en una nova finestra?
- ❑ Quan es presenta la imatge reduïda, és significativa aquesta imatge petita?
- ❑ Totes les imatges i gràfics venen acompanyades d'un peu explicatiu?
- ❑ Consta el copyright de l'autor de les imatges?
- ❑ Les imatges aporten un valor afegit? (informació, millora l'atractiu visual..)

- ❑ Els gràfics van acompanyats d'una etiqueta que permeti accedir al seu contingut amb un navegador només de text ?

Accessibilitat

- ❑ En el web existeix la possibilitat d'accedir a una versió "només text" ?
- ❑ S'eviten combinacions de color entre el text i el fons que no puguin ser llegides per algunes discapacitacions visuals com el daltonisme?
- ❑ La informació continguda [textos, gràfics i imatges] es igualment comprensible sense color?
- ❑ Es proporcionen equivalents visuals o auditius als usuaris? [descripcions auditives, icones, vídeos amb persones traduint el text al llenguatge per a sord-muts]
- ❑ Totes les pàgines són accessibles encara que els navegadors no suportin les tecnologies més modernes ?
- ❑ Es poden desactivar a voluntat de l'usuari aquells objectes que siguin mòbils?

Aspectes de navegació

Organització interna

- ❑ El web està estructurat de forma lògica per a facilitar la localització dels recursos en concret?
- ❑ No cal fer més de tres clics per trobar quelcom interessant?
- ❑ Cada pàgina web correspon a una unitat de sentit informativa?
- ❑ La pàgina és concisa i no cal moure la barra de desplaçament vertical per visualitzar-ne la totalitat?
- ❑ La part superior de la pàgina té la informació textual, que permet visualitzar-la mentre es carreguen les imatges?
- ❑ Es carrega molt ràpidament la part superior de la pàgina?
- ❑ Els arxius no textuais (so, vídeo, gràfics) estan clarament identificats?
- ❑ Existeix un codi visual clar per a indicar els enllaços?
- ❑ Es pot situar fàcilment una pàgina en particular respecte les altres?

- ❑ No existeixen pàgines "mortes" ? (que no estan enllaçades a cap altre)
- ❑ Hi ha sempre la possibilitat d'anar a la pàgina principal des de totes les altres?
- ❑ La barra de navegació està a la part superior o a l'esquerra per tal de permetre la navegació ràpida?
- ❑ L'espai dedicat a la navegació ocupa més del 20%?
- ❑ S'aprofita l'espai de la barra d'estat per a mostrar text significatiu dels enllaços? (mouseOver)
- ❑ Es distingeixen els enllaços visitats dels que no ho han estat?
- ❑ S'eviten els símbols 'en construcció'?
- ❑ Les pàgines externes enllaçades s'obren en una finestra nova?
- ❑ Els enllaços indiquen quina informació es troba vinculada?
- ❑ Els enllaços no fan servir la fórmula del 'prem aquí'?
- ❑ Els enllaços indiquen quina informació es troba vinculada?
- ❑ No es fa abús dels enllaços? (més val pocs, però selectes)
- ❑ S'eviten els enllaços dins d'una mateixa pàgina? (cal evitar la desorientació)
- ❑ Si es fan servir marcs, aquests s'integren bé en el disseny general de la pàgina?
- ❑ S'han reservat el format PDF només per a les versions imprimibles dels documents?
- ❑ Hi ha metadades sobre el contingut?
- ❑ Hi ha resums descriptius?
- ❑ La paraula més específica de la descripció de la pàgina va al començament del títol de la pàgina? (Cal evitar tenir un munt de pàgines web que comencin amb Universitat Oberta de Catalunya)

Ajudes a l'usuari

- ❑ Existeix un mapa del web o un índex de continguts sempre visible?
- ❑ Existeixen enllaços "endavant" i "enrere" a totes les planes?
- ❑ Existeix sempre visible un retorn a la pàgina d'inici i a l'inici d'aquella secció?
- ❑ Existeix ajuda en línia i/o contextual?

- ❑ Existeix la doble possibilitat d'imprimir pàgines o seccions de la web de forma individual i en versió íntegra?
- ❑ Existeix l'opció d'imprimir només el text?

Eines de cerca

- ❑ El web ofereix un cercador intern?
- ❑ Aquest cercador és sempre visible a totes les pàgines?
- ❑ Existeix opció de cerca avançada?
- ❑ S'entenen les pàgines de resultats?
- ❑ Els resultats estan organitzats per categories?
- ❑ La interfície del cercador és comprensible per a tothom sense coneixements específics del tema?

Requeriments tecnològics

- ❑ El recurs treballa correctament amb diversos tipus de navegador i de connexions?
- ❑ Funciona correctament amb tota mena de pantalles de navegació? (p. ex. les Palm)
- ❑ Estan especificats els requeriments de hardware i software necessaris?
- ❑ Si el web necessita uns requeriments tecnològics determinats per la seva correcta visualització, existeix un enllaç que permeti fer una descàrrega del programa o connector corresponent ?

Interactivitat

- ❑ S'ofereixen mecanismes d'interacció amb els autors? [correu electrònic, adreça postal, número de telèfon de contacte?]
- ❑ Existeixen recursos específics interactius, com jocs o fòrums de discussió?

ANNEX II: Qüestionari per a l'anàlisi del web dels Estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC (<http://www.uoc.edu/humfil/>).

Instruccions per a respondre el formulari:

1. L'espai del web es pot visitar a l'adreça que es mostra en el títol del qüestionari.
2. A cada pregunta es dóna la possibilitat de respondre mitjançant les opcions corresponents de la llista desplegable que l'acompanya.
3. Si no es vol optar per cap de les respostes, es pot deixar l'opció que surt per defecte ('tria l'opció') i, si es considera convenient, es poden afegir les observacions que calguin en l'espai habilitat a la dreta del desplegable.
4. En tot cas, es poden fer els comentaris, aclariments o suggeriments que considereu oportuns sobre qualsevol punt d'aquest qüestionari.

1. Com valoraries la presentació dels estudis?
 Humanitats: (tria la resposta) (Observacions)
 Filologia catalana: (tria la resposta) (Observacions)
2. Consideres d'utilitat la informació de la pàgina "l'equip docent"? (tria la resposta)
(Observacions)
3. Estaries interessat en disposar d'informació sobre el perfil dels estudiants dels estudis?
(tria la resposta)
4. En cas d'estar interessat, quina informació consideres que hauria de contenir? (Observacions)
5. Valora entre 1 i 5, segons el grau d'interès, els diferents continguts de l'apartat "Notícies"?
 Simposi "Diversitat cultural i construcció europea": (tria la resposta)
 Simposi sobre Joan Brossa o la revolta poètica:
(tria la resposta)
 Presentació del portal de literatura catalana "Lletra": (tria la resposta)
 Exposició "Tresors de la Natura": (tria la resposta)
 Exposició "M'escriràs una carta?": (tria la resposta)
 Jornades d'Arqueologia i Tecnologies de la Informació i la Comunicació:
(tria la resposta)
 Exposició "Aureum opus: Cinc segles de llibres il·lustrats": (tria la resposta)
 Exposició "Sempre Eivissa i Formentera": (tria la resposta)

- Euromosaic - Espais de llengües minoritàries:
(tria la resposta)
 - Jornades de Noves Tecnologies i Humanitats:
(tria la resposta)
 - 1939 La Cultura catalana (on-line conference):
(tria la resposta)
 - Aplicacions informàtiques a l'Arqueologia: (tria la resposta)
 - The life and work of Ausias March (on-line conference):
(tria la resposta)
6. Valora entre 1 i 5, segons el grau d'interès, l'espai Lletra
(tria la resposta)
7. Valora entre 1 i 5, segons el grau d'interès, les revistes següents:
- Digithum:
(tria la resposta)
 - JOCS: (tria la resposta)
8. Consideres d'utilitat per als estudiants la informació de la pàgina "les professions de la cultura"?
(tria la resposta) (Observacions)
9. Trobes a faltar alguna 'professió de la cultura'?
(tria la resposta)
10. En cas afirmatiu, quina? (Observacions)
11. Com organitzaries l'apartat 'Agenda cultural'?
(tria la resposta) (Observacions)
12. A l'apartat 'Recursos', l'idioma d'un recurs et condiciona a l'hora de visitar-lo?
(tria la resposta) (Observacions)
13. Consideres interessant el grup de discussió 'El llenguatge i el neocapitalisme' a l'apartat 'Recursos'?
(tria la resposta) (Observacions)
14. Valora entre 1 i 5, segons el grau d'interès, els apartats de la secció 'hipertextos educatius':
- Materials del professorat (tria la resposta)
 - Treballs d'estudiants:
(tria la resposta)
15. Creus seria més útil agrupar tots els treballs en una única classificació temàtica?
(tria la resposta) (Observacions)
16. Consideres que els grups de recerca necessiten tenir més protagonisme dins del web?

(tria la resposta) (Observacions)

17. Creus que seria convenient disposar de la informació actualitzada sobre els plans docents de les assignatures que imparteixen els estudis d'Humanitats i Filologia?

(tria la resposta) (Observacions)

18. Consideres que la informació que s'ofereix respecte als grups de recerca és prou àmplia?

(tria la resposta) (Observacions)

19. Actualment, creus que hi ha informació d'interès general per a la comunitat d'estudiants i professors dels estudis que caldria afegir en aquest espai? (tria la resposta)

20. En cas afirmatiu, què trobes a faltar? (Observacions)

Un cop finalitzat el qüestionari me'l podeu remetre a l'adreça: [Josep Mourelle](#).

Gràcies per la vostra col·laboració.

ANNEX III: Taula comparativa webs universitats.

	UOC – Web d'Humanitats i Filologia catalana	University of Cambridge – Faculty of History	Oxford University – Centre for Linguistics & Philology	UCLA – Humanities Web Portal	Yale – Human Relations Area Files	Harvard – The Humanities Center	Université Libre de Bruxelles – Faculté de Philosophie et Lettres	Université de la Sorbonne (Paris IV)	Università degli studi Roma TRE – Dipartimento di Filosofia	Université de Lausanne – Faculté des lettres	University College Dublin – Humanities Institute of Ireland
	http://www.uoc.edu/humfil/	http://www.hist.cam.ac.uk/	http://www.ling-phil.ox.ac.uk/	http://www.humnet.ucla.edu/	http://www.yale.edu/hraf/	http://www.fas.harvard.edu/~humcentr/	http://www.ulb.ac.be/philofaculte/	http://www.paris4.sorbonne.fr/html/ufr/isha/index.htm	http://host.uniroma3.it/dipartimenti/filosofia/homepage.htm	http://www.unil.ch/lettres/	http://www.ucd.ie/~hii/
Presentació dels estudis	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
Plans d'estudis	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
L'equip docent	Sí	No	Sí	Sí	No	No	No	No	Sí	No	Sí
Novetats	Sí	No	Sí	No	No	No	No	No	No	No	Sí
Treballs monogràfics	Sí	No	No	No	No	No	No	No	No	No	No
Revistes	Sí	Sí	No	Sí	No	Sí	No	No	Sí	Sí	No

Agenda cultural	Sí	No	No	Sí	No	Sí	Sí	No	Sí	No	Sí
Recursos	Sí	Sí	Sí	Sí	No	No	No	No	Sí	Sí	No
Hipertextos	Sí	No	No	No	No	No	No	No	Sí	Sí	No
Recerca	Sí	Sí	Sí	No	No	No	Sí	No	Sí	Sí	Sí
Cercador	No	Sí	No	Sí	No	Sí	No	No	No	No	No
Dades institucionals	No	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
Copyright	No	No	No	Sí	No	No	Sí	No	No	No	Sí
Data darrera actualització	No	Sí	Sí	No	No	No	Sí	No	No	No	No
FAQ	No	No	No	No	No	No	Sí	No	No	No	No
comptador	No	No	No	No	No	Sí	Sí	No	Sí	No	No
Webmaster	No	Sí	Sí	No	No	No	No	No	Sí	No	No
Mapa web	No	No	No	No	No	No	No	Sí	No	Sí	No
Vincles a universitats	No	No	No	No	No	No	No	No	Sí	No	No
Llista desplegable d'accesos directes	No	No	No	No	No	No	No	No	No	Sí	No

ANNEX IV: Exemple de pàgina principal del web.

